

Základní škola a mateřská škola Huntířov

NAŠE ŠKOLA

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

PLATNOST OD 1. ZÁŘÍ 2022

Č.j.: 137/2022/ŠH

Obsah

1.	Identifikační údaje	4
2.	Charakteristika školy	5
3.	Charakteristika ŠVP	8
4.	Učební plán	22
5.	Učební osnovy	
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	24
5.1.1	Český jazyk	26
5.1.2	Anglický jazyk	51
5.2	Matematika a její aplikace	56
5.2.1	Matematika	58
5.3	Informatika	71
5.3.1	Informatika	71
5.4	Člověk a jeho svět	76
5.4.1	Prvouka	78
5.5	Umění a kultura	105
5.5.1	Hudební výchova	106
5.5.2	Výtvarná výchova	118
5.6	Člověk a zdraví	125
5.6.1	Tělesná výchova	127
5.7	Člověk a svět práce	132
5.7.1	Pracovní činnosti	133
6.	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	143

1. Identifikační údaje

OFICIÁLNÍ NÁZEV: **Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání**

PLATNOST DOKUMENTU: **od 1.9.2022**

MOTIVAČNÍ NÁZEV: **NAŠE ŠKOLA**

ČÍSLO JEDNACÍ: **137/2022/ŠH**

ÚDAJE O ŠKOLE: **Základní škola a mateřská škola Huntířov,
okres Jablonec nad Nisou, příspěvková organizace
Skuhrov, Huntířov 63, 468 22 Železný Brod**

ŘEDITELKA ŠKOLY **Mgr. Miroslava Kopecká**

KONTAKTY: **739 047 440**
zshuntirov@volny.cz
www.skola-huntirov.cz

IČO: **70698325**

IZO: **102 165 823**

RED-IZO: **600078337**

KOORDINÁTOR ŠVP ZV **Mgr. Miroslava Kopecká**

ZŘIZOVATEL: **Obec Skuhrov
Huntířov 63, 468 22 Železný Brod
starosta: Tomáš Pavlata
tel: 483 397 276
e-mail: ou-skuhrov@volny.cz
www.skuhrov-huntirov.cz**

razítko školy

podpis ředitele

2. Charakteristika školy

HISTORIE ŠKOLY

Jsme jediná škola v obci, která již od roku 1870 zajišťuje bez přerušení činnosti plnění školní docházky a také dnes většina dětí z obce, pro které je škola zřízena, do ní chodí. Postupně, především z ekonomických důvodů, došlo v roce 1993 ke sloučení základní školy s mateřskou školou, školní družinou a školní jídelnou.

VELIKOST ŠKOLY

Základní škola a mateřská škola Huntířov je typem málotřídní venkovské školy. Škola není plně organizovaná. Škola nemá všechny ročníky prvního stupně. Třída je utvořena spojením 1., 2. a 3. ročníku. Škola není typem spádové školy. Žáci, kteří školu navštěvují, jsou většinou místní. Škola je umístěna v centru obce. Dopravní spojení do obce je autobusové (zastávka u školy) a silniční.

Základní škola a mateřská škola Huntířov sdružuje:

- **základní školu** s kapacitou 40 žáků – uskutečňuje základní vzdělávání 1. – 3. ročníku 1. stupně v jedné třídě
- **mateřskou školu** s kapacitou 28 dětí – předškolní vzdělávání probíhá v jednom oddělení
- **školní družinu** s kapacitou 15 dětí – zájmové vzdělávání probíhá v jednom oddělení
- **školní jídelnu** s kapacitou 70 jídel – s uzavřeným typem stravování, zajišťuje stravování dětí, žáků, dospělých strávníků (zaměstnanců školy i v rámci doplňkové činnosti).

Spojení s mateřskou školou není jen organizační, ale prolíná celou koncepcí vzdělávacího procesu. Škola je umístěna v klidném přirozeném venkovském prostředí.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor tvoří **ředitelka, učitelka a vychovatelka** školní družiny. Díky různorodosti zaměření pedagogů (výtvarná výchova, keramika, hudební výchova, zájem o zdravý životní styl, o ekologii, apod.) je možné uspokojit velké množství potřeb žáků, a to nejen v oblasti výuky. Pedagogové jsou ochotní a mají zájem pracovat i nad rámec svých povinností, projevují se u nich i schopnosti organizační, a to zejména pořádáním akcí pro žáky, jejich zákonné zástupce a širokou veřejnost.

Velký důraz je kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Naše škola je zapojena do několika dlouhodobých projektů.

- ekologická výchova – škola je členem sítě škol zabývajících se ekologickou výchovou M.R.K.E.V., Škola pro udržitelný život a spolupracuje s centry ekologické výchovy. Je zapojena do projektu Recyklohraní.
- čtenářská gramotnost – škola je zařazena do projektu „Celé Česko čte dětem“, aktivně spolupracuje s Místní knihovnou. Každoročně se škola účastní projektu na podporu čtenářství „Noc s Andersenem“ a je realizován školní projekt, jehož cílem je rozvoj čtenářství.
- matematická gramotnost – pravidelně se škola zapojuje do projektu „Matematický klokan“
- Dlouhodobě spolupracujeme s neziskovými subjekty např. s fondem Život dětem – fond pro pomoc nemocným dětem, s fondem Sidus – fond pro dětské pacienty onkologických a transplantačních oddělení, sdružením Rozum a cit, které se zaměřuje na podporu pěstounské péče a adopce.
- Každoročně se žáci účastní plaveckého výcviku a v rámci výuky Prvouky probíhá program „Zdravé zuby“ a „Veselé zoubky“.

Všechny naše aktivity a snahy vedou ke zkvalitňování výuky, zlepšování prostředí školy a plnohodnotnému vyplnění volného času.

SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A DALŠÍMI PARTNERY

Škola se nachází ve středu obce a je důležitým centrem nejen vzdělávacím, ale i společenským a kulturním. Její činnost, aktivity a život jsou velmi důležité pro místní komunitu. Zdravé a příjemné klima školy vytváří společně děti, žáci, učitelé i rodiče. Snažíme se vytvořit pro všechny skupiny prostředí otevřené, prostředí důvěry a spolupráce.

Zákonní zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, případně osobně či telefonicky podle dohody s vyučujícím. Další zprávy o činnosti školy jsou k dispozici na aktivních webových stránkách školy.

Školní projekty, které škola vymýšlí a realizuje, otevírají prostor pro vytváření dobrých vztahů na úrovni rodič – škola, rodič – učitel – žák. Při realizaci těchto projektů má škola možnost přibližovat a vysvětlovat rodičům i širší veřejnosti vlastní záměry, strategie i plány. Zapojování rodičů do činnosti školy a vnímání odpovědnosti vede k tomu, že na dobré činnosti školy záleží všem - žákům, rodičům i učitelům.

Pro zákonné zástupce a veřejnost škola každoročně pořádá:

- tvořivé dílny
- přátelská setkání

Škola spolupracuje:

- **se zřizovatelem** Obecním úřadem Skuhrov, pro který je zachování funkční a vybavené školy jednou z nejvýznamnějších priorit
- **s Pedagogicko-psychologickou poradnou** Jablonec nad Nisou, která nejen zajišťuje potřebná vyšetření žáků, ale v případě potřeby zastupuje chybějícího speciálního pedagoga a školního psychologa
- **s místními organizacemi:** Místní knihovna, Sokol Huntířov, Sokol Skuhrov, SDH Huntířov
- **v oblasti environmentální výchovy**, vzdělávání a osvěty škola spolupracuje s organizacemi např. Centrum ekologické výchovy Český ráj, Středisko ekologické výchovy Střevlík, Centrum ekologické výchovy Divizna při ZOO Liberec, Společnost přátel přírody Čmelák.

Informace o svých aktivitách škola sděluje také prostřednictvím webových stránek www.skola-huntirov.cz, na veřejných vývěškách obecního úřadu a školy, příspěvkem do Zpravodaje obce a případně příspěvky v jiných médiích.

3. Charakteristika ŠVP

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Naše škola je určena pro všechny žáky, jejichž zákonní zástupci se rozhodnou svěřit nám své dítě. Jsme schopni se věnovat i dětem s menšími výukovými obtížemi. Naše škola je málotřídní. Málotřídní školy představují jedinečný prvek našeho vzdělávacího systému. Práce dětí ve věkově smíšených kolektivech umožňuje, aby se děti od sebe učily vzájemně a vede děti k samostatnosti. Málotřídní škola podporuje tvořivou výuku, neboť vytváří větší potřebu dětí zaměstnat smysluplnými činnostmi.

Po provedené analýze vlastních možností a schopností pedagogického sboru, podmínek školy, možností a potřeb žáků a požadavků rodičů se zaměříme na tyto priority:

- *chceme, aby u nás ve škole bylo dobře žákům i učitelům;*
- *důvěřujeme dětem a snažíme se, aby děti důvěřovaly nám;*
- *klademe důraz na účelnost, užitečnost, porozumění, logické myšlení a pochopení problému;*
- *učíme děti formulovat myšlenku, nápad, názor, nesouhlas a zároveň naslouchat svému okolí;*
- *učíme děti nebát se chybovat, otevřeně se vyjádřit, diskutovat, argumentovat a tolerovat své okolí;*
- *zohledňujeme možnosti žáka;*
- *respektujeme zdravou osobnost dítěte a rozvíjíme zdravé sebevědomí jedince;*
- *upřednostňujeme volnost dětského projevu před drilem v úpravě a rychlostí;*
- *chceme rozvíjet kompetence a dovednosti žáků;*
- *chceme prohlubovat poznání v environmentální výchově a v oblasti zdravého životního stylu;*
- *vycházíme z tradičního postavení školy v obci a propojujeme její působení s životem i potřebami obce.*

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Klíčové kompetence	žák	škola
Kompetence k učení <i>Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.</i>	• se seznamuje s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení, plánování a organizace vlastního učení	• učivo je probíráno různými způsoby a metodami tak, aby si mohl žák postupně uvědomovat jaký styl mu vyhovuje • individuální přístup ke všem žákům, výsledky posuzuje vždy z pohledu „přidané hodnoty“ • učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
	• v jednoduchém textu vyhledává informace a třídí informace na základě pochopení třídicích kritérií • postupně se učí vyhledávat informace	• škola postupně sestavuje didaktické postupy založené na čtení s porozuměním • škola propracovává didaktické postupy zaměřené na výuku práce s textem
	• operuje se základními termíny probíranými v rámci nabízeného učiva	• škola postupně vytváří systém výuky, ve kterém se snažíme smysluplně prolínat učivo jednotlivých předmětů tak, aby základní vědomosti získané v jedné oblasti pomohly k nabytí nové vědomosti v jiné oblasti
	• zapisuje průběh a výsledky pozorování	• vede žáky k zápisu jednoduchých pozorování
	• na základě vlastních schopností a dovedností má adekvátní vztah k učení, posuzuje vlastní pokrok a plánuje si zdokonalení svého učení	• postupně vede žáky k samostatnosti (zadávání samostatných úkolů,...), k využívání vlastních vědomostí, k pomoci spolužákům (skupinová práce, společné řešení úkolů,...) • výuka je postupně doplňována motivačními úkoly • motivuje k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení • při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

Kompetence k řešení problémů <i>Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.</i>	• za pomoci dospělého vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a seznámí se s problémem	• vede žáky k otevřenému upozorňování na problémy (komun. kruhy, rozhovory, diskuze, apod.) • vzniklé problémy se snaží, s ohledem na věk, řešit se žáky • podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému • ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
	• vyhledává informace vhodné k řešení problému	• vede žáky k řešení úkolů z praxe • učí práci s chybou
	• s ohledem na věk a schopnosti činí rozhodnutí, která je schopen obhájit a nést za ně zodpovědnost	• vede žáky, aby si sami zvolili pořadí vypracování zadaných úkolů • učí trpělivosti, povzbuzuje
Kompetence komunikativní <i>Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, zákonnými zástupci, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.</i>	• s ohledem na věk a schopnosti formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu	• vede žáky k prezentování svých názorů v komun. kruhu • vede žáky k prezentaci výsledků své práce před spolužáky • klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace • netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
	• naslouchá promluvám druhých lidí a přemýšlí o nich	• vede žáky k účasti v besedách na různá témata • podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky z různých ročníků, věkových kategorií • vede žáky k zapojení do brainstormingu ve výuce
	• seznamuje se s různými typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků	• vede žáky, aby při výuce používali různé texty a záznamy, obrazové materiály, běžně užívaná gesta, zvuky a jiné informační a komunikační prostředky

		• připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
Kompetence sociální a personální <i>Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy zákonných zástupců před svými osobními zájmy.</i>	• spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu	• vede žáky ke spolupráci ve skupině • rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role • minimalizuje používání frontální metody výuky
	• poskytne pomoc nebo o ni požádá	• podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují • vede žáky, aby využili možnost dle svého uvážení projevit své pocity a nálady
	• přispívá k diskusi v malé skupině	• zapojuje žáky do brainstormingu ve výuce • učí žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli)
Kompetence občanské <i>Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.</i>	• se seznamuje s přesvědčením druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, upozorní na fyzické i psychické násilí	• vede žáky, aby se podíleli na vytváření pravidel chování ve třídě • umožní žákům dle svého uvážení upozornit na fyzické i psychické násilí, se kterým se setkávají • netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů • netoleruje nekamárácké chování a odmítnutí požadované pomoci • vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. Na konkrétních modelových příkladech demonstrovuje pozitivní a negativní projevy chování lidí.
	• s ohledem na věk se seznamuje se zákony, které se ho přímo dotýkají	• seznamuje žáky se základními právy a povinnostmi dítěte (diskuse, kom. kruh,...)

		• důsledně dbá na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy • rozumně a zodpovědně využívá dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost • dodržuje zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“ • při kázeňských problémech žáků se vždy snaží zjistit jejich motiv (příčinu) • v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace
	• je schopen rozhodnout se v jednoduché životní situaci, v případě ohrožení zná základní postupy řešení této situace	• vytváří situace, kdy se žáci vžívají do rolí v různých životních situacích a učí se je řešit • učí žáky znát důležitá telefonní čísla • podporuje různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
	• seznamuje se s našimi lidovými tradicemi , kulturně-historickým dědictvím, uměleckými díly • dle svého zájmu se aktivně zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit	• vede žáky k účasti na školních akcích podporujících lidové tradice • žáky zapojuje do příprav programů pro širokou veřejnost • vede žáky, v rámci svých možností, k účasti ve sportovních soutěžích
	• seznamuje se se základními ekologickými a environmentálními problémy, je schopen je ve svém okolí objevovat	• zapojuje žáky do přírodovědných vycházek, krmení zvířat, ptáků • vede žáky k účasti v ekolog. programech • aktivně zapojuje žáky do třídění odpadu a pomoci se sběrem papíru • poskytuje žákům prostor k podílení se na řešení problémů souvisejících s ochranou životního prostředí

Kompetence pracovní <i>Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, zákonnými zástupci i širší veřejností.</i>	• ve vyučovacích hodinách používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a zadání • hodnotí výsledky své práce z hlediska kvality a hospodárnosti	• v rámci výuky seznamuje žáky se základy bezpečnosti • při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
Kompetence digitální <i>Jdeme příkladem - neustále se snažíme využívat informační a komunikační technologie při vzdělávání jako průřezového tématu napříč celým vzdělávacím procesem.</i>	• ve vyučovacích hodinách používá bezpečně a účinně digitální technologie a vybavení, dodržuje vymezená pravidla • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah	• vede žáky k sebehodnocení • zapojuje žáky do vytváření kritérií pro hodnocení • kvalitně odvedenou práci vždy pochválí

Metody a formy práce

Základem je způsob učení, který staví na osobních předpokladech a možnostech žáka.

Ve výuce volí učitel zodpovědně takovou vyučovací metodu a formu práce, která vede žáky k dosažení cílů základního vzdělávání a k utváření klíčových kompetencí. Zároveň odpovídá vlastnímu stylu práce a stupni pedagogických zkušeností. Použité metody jsou pro žáky zajímavé a motivující s důrazem na propojování výuky s praktickými zkušenostmi.

Vzdělávání je zajišťováno podle možností školy všemi formami, které umožňuje školský zákon a prováděcí předpisy, z hlediska vyučovacího prostředí vzděláváním v prostorách školy i mimo ně, zejména na vycházkách, exkurzích a dalších akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy. Podmínky, obsah a organizační zajištění mimoškolních akcí jsou konkretizovány v plánech pro tyto akce.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se SVP je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě **plánu pedagogické podpory (PLPP)**. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je školní vzdělávací program (ŠVP) podkladem pro tvorbu **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**. Podle aktuální potřeby zpracovává škola PLPP a IVP. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**, případně **upravit vzdělávací obsah** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou zpracována v přehledech Vyučovacích obsahů jednotlivých předmětů.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem **metodické podpory**. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická a pedagogická intervence**. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

V celém průběhu školní docházky vyhledává třídní učitelka ve spolupráci s ostatními vyučujícími žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Po dohodě s rodiči doporučujeme vyšetření žáka v pedagogicko-psychologické poradně (PPP). Úzce spolupracujeme s PPP Jablonec nad Nisou, v případě žáků s jiným typem postižení se obracíme na příslušné SPC.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se na naší škole uskutečňuje formou individuální integrace do běžné třídy.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se SVP je potřebné podle zákona č. 82/2015 Sb., novela školského zákona, vyhlášky č. 27/2016 Sb., o společném vzdělávání a RVP ZV zabezpečit (případně umožnit) uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;

- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- využívání učení navzájem;
- posilování vnitřní motivace;

- preference adekvátní formy prověřování znalostí;
- využití kompenzačních a didaktických pomůcek;
- vyhotovení Plánu pedagogické podpory (PLPP), Individuálního vzdělávacího plánu /IVP);
- podpora s využitím asistenta pedagoga;
- poskytování pedagogické intervence v konkrétním předmětu;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

IVP zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. IVP se zpracovává na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze ŠVP a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

IVP dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Vzor IVP je uveden v příloze č. 2 vyhlášky 27/2016 Sb.

IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Zpracování a provádění IVP zajišťuje ředitel školy. IVP se zpracovává ve spolupráci se ŠPZ, žákem a zákonným zástupcem žáka.

Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v IVP informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Pro změny v IVP se použijí obdobně ustanovení týkající se zpracování IVP, seznámení s ním, poskytování vzdělávání podle něho a vyhodnocování jeho naplňování. Neposkytuje-li zákonný zástupce žáka součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu žáka, postupuje škola podle § 10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifikům žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

Pro nadané žáky může ředitel školy vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejného nebo různých ročníků školy v některých předmětech.

Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.

Nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Pro stimulaci rozvoje žáků nadaných a mimořádně nadaných škola vytváří podmínky pro co největší využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pedagog přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. Postupy při poskytování podpůrných opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané ve čtyřech stupních podpory, jak jsou uvedeny v Příloze č. 1 výše uvedené vyhlášky.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Postup při přeřazení do vyššího ročníku upravuje § 30 a 31 výše uvedené vyhlášky.

Specifikace provádění podpůrných opatření:

- individualizace a diferenciací výuky;
- využití podpory asistenta pedagoga;
- pestrá a podnětná výuka, zadávání složitějších úkolů, učení navzájem, apod.

Snahou pedagogického sboru je vychovávat tyto žáky k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším. Všechny žáky vedeme k tomu, aby byli tolerantní k odlišnostem a chovali se přátelsky nejen k handicapovaným spolužákům, ale i k těm, kteří něčím vynikají a nezřídka se od ostatních liší.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle IVP, který vychází ze ŠVP, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce.

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Přehled tematických okruhů průřezových témat

Tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

Vysvětlivky:

PRO – pravidelný projekt

INT – integrace PT do předmětu

ČJ, AJ, M, INF, PRV, HV, VV, PČ, TV – zkratky vyučovacích předmětů

V rámci integrace PT jsou konkrétní náměty činností jednotlivých tematických okruhů uvedeny přímo ve Vyučovacím obsahu daného předmětu, a to ve sloupci Průřezová témata.

Průřezové téma	Tematické okruhy průřezového tématu		1. stupeň		
			Ročníky 1. – 3.		
			1.	2.	3.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Rozvoj schopností poznávání	OSV-1	INT/ČJ, M, HV, VV, TV, PČ, PRV		
	Sebepoznání a sebepojetí	OSV-2	INT/ČJ, PRV, HV, VV, TV		INT/INF, AJ
	Seberegulace a sebeorganizace	OSV-3	INT/ČJ, PRV, TV		INT/AJ
	Psychohygiena	OSV-4	INT/ČJ, M, PRV, HV, TV, PČ		INT/INF
	Kreativita	OSV-5	INT/ČJ, PRV, HV, VV, PČ		
	Poznávání lidí	OSV-6	INT/ČJ		
	Mezilidské vztahy	OSV-7	INT/M, PRV, HV, TV		
	Komunikace	OSV-8	INT/ČJ, PRV, TV, PČ		INT/INF
	Kooperace a kompetice	OSV-9	INT/VV, TV, PČ		
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OSV-10	INT/ČJ, M, PRV, TV		
	Hodnoty, postoje, praktická etika	OSV-11	INT/ČJ, VV, TV		
	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	Občanská společnost a škola	VDO-1	INT/TV	
Občan, občanská společnost a stát		VDO-2	INT/TV, PČ		INT/PRV
Formy participace občanů v politickém životě		VDO-3			
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		VDO-4	INT/ČJ		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	Evropa a svět nás zajímají	EGS-1	INT/ČJ		
	Objevujeme Evropu a svět	EGS-2			
	Jsme Evropané	EGS-3	INT/VV		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	Kulturní difference	MKV-1	INT/ČJ, VV		INT/PRV
	Lidské vztahy	MKV-2	INT/PRV, VV		INT/AJ
	Etnický původ	MKV-3			
	Multikulturalita	MKV-4	INT/ČJ, INF		
	Princip sociálního smíru a solidarity	MVK-5			
	Ekosystémy	ENV-1	INT/PRV, INF		

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA			INT/VV	
	Základní podmínky života	ENV-2	INT/PRV, PČ	
				INT/ČJ
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ENV-3	INT/PRV, PČ	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				INT/ČJ
	Vztah člověka k prostředí	ENV-4	PRO „Z koše do koše“ INT/VV, TV, PČ	
	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MDV-1	INT/ČJ	
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	MDV-2		INT/ČJ, PRV
	Stavba mediálních sdělení	MDV-3		
	Vnímání autora mediálních sdělení	MDV-4	INT/ČJ, VV	
	Fungování a vliv médií ve společnosti	MDV-5		
	Tvorba mediálního sdělení	MDV-6	INT/VV	
	Práce v realizačním týmu	MDV-7	INT/ČJ	

4. Učební plán

Učební plán pro 1. – 3. ročník základního vzdělávání Základní školy a mateřské školy Huntířov

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník					časová dotace 1. – 3. ročník	
		1.	2.	3.	4.	5.		disponibilní hodiny 1.-3. ročník
Jazyk a jazykové komunikace	Český jazyk	7+2	7+2	6			24	+4
	Anglický jazyk	-	-	3			3	
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4			14	+2
Informatika	Informatika	-	-	1			1	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3			7	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1			3	
	Výtvarná výchova	1+1	1+1	1			5	+2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2			6	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1			3	
týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		18 + 4	18 + 4	22			66	+8
celkový týdenní počet hodin		22	22	22	26	26	118	

	1. a 2. ročník	3. - 5. ročník
Minimální týdenní hodinová dotace	18 hodin	22 hodin
Maximální týdenní hodinová dotace	22 hodin	26 hodin

Poznámky k učebnímu plánu

Škola nemá všechny ročníky 1. stupně, proto ve svém ŠVP stanovujeme časovou dotaci pro jednotlivé ročníky s přihlédnutím k tomu, že školy, kam žáci odcházejí, vymezují počty hodin v navazujících ročnících spíše na horní hranici rozmezí.

Disponibilní hodiny jsme využili k posílení hodinové dotace vyučovacích předmětů **Český jazyk, Matematika a Výtvarná výchova** tak, aby bylo možno naplňovat výchovné a vzdělávací strategie a vznikl rozvrh hodin, ve kterém lze realizovat výuku třech ročníků na škole tvořené pouze jednou třídou. Ve všech ročnících se realizují **průřezová témata**, která jsou začleněna do jednotlivých předmětů, viz. tabulka str. 21, 22.

Český jazyk

- hodinová dotace je posílena o 4 disponibilní hodiny

Matematika

- hodinová dotace je posílena o 2 disponibilní hodiny

Výtvarná výchova

- hodinová dotace je posílena o 2 disponibilní hodiny

Obecné poznámky

- Výuka probíhá v 1. – 3. ročníku.
- Základní vyučovací jednotkou nemusí být vždy vyučovací hodina (45 min), vyučující mají právo délku vyučovací jednotky aktuálně upravit dle potřeb žáků. V 1. ročníku se vyučuje v menších blocích a učivo jednotlivých předmětů se zcela prolíná. Při integraci předmětů, při projektech apod. musí vyučující dodržet časovou proporci jednotlivých předmětů v týdnu a zásady hygieny školní práce (přestávky, relaxace atd.).
- Během školního roku mohou být realizovány krátkodobé (jednodenní) i dlouhodobé projekty nebo kurzy.
- Dvouhodinová dotace vyučovacího předmětu Výtvarná výchova bude realizována takto: v sudém týdnu se budou vyučovat 2 hodiny v odpoledním bloku (1.-3. roč.) a 1 hodina (1. a 2. roč.) samostatně. V lichém týdnu pouze 1 hodina Výtvarné výchovy samostatně (1. a 2. roč.) a v odpoledním bloku budou soustředěny dvě hodiny Prvouky. Toto schéma poskytuje ve Výtvarné výchově vyhovující prostor pro časově náročnější výtvarné aktivity, v Prvouce pak umožňuje realizaci terénních aktivit např. z oblasti environmentální výchovy.
- Průřezová témata průběžně přirozeně prolínají všemi vyučovacími předměty a jejich konkretizace je uvedena v tabulkách jednotlivých předmětů.
- Do výuky Českého jazyka patří i návštěvy divadel, knihovny, besedy apod.
- V rámci vyučovacího předmětu Tělesná výchova probíhá výuka plavání.

5. Učební osnovy

5.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obory: Český jazyk a literatura
Cizí jazyk

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané v oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou zásadní i pro úspěšné osvojování poznatků ve všech dalších oblastech vzdělávání. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli ve společnosti a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Obsah předmětu má komplexní charakter a pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Jednotlivé složky se vzájemně prolínají.

Komunikační a slohová výchova naučí žáka vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, ústně se vyjadřovat, rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, naučí žáka analyzovat text a kriticky posoudit jeho obsah. Naučí žáka vytvářet rozmanité stylistické žánry, posuzovat použité jazykové prostředky textové výstavby a rozumět kompozici textu.

Jazyková výchova předá žákovi vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Povede žáka k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování v ústní i písemné formě. Prohloubí obecné intelektové dovednosti, naučí porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění.

Český jazyk se od počátku vzdělávání stane nástrojem získávání většiny informací, předmětem veškerého poznávání a celoživotního vzdělávání.

V literární výchově žák pozná prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názor na literární dílo. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Získá čtenářské návyky, schopnosti interpretovat literární texty a tvořit vlastní literární produkci.

Dospěje k poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jeho postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jeho duchovní život.

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu, k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5.1.1 Vyučovací předmět: **ČESKÝ JAZYK**

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Českého jazyka přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Učí se zvládnout a využívat způsoby, metody a strategie efektivního učení tím, že dostane prostor pro naslouchání, čtení, ústní i písemný projev a tvořivé činnosti; bude veden k práci s informacemi, jejich třídění a uvádění do širších souvislostí, bude pracovat v týmu, učit se hrou, ve vzdělávacích projektech, v integrovaných oborech, bude pracovat s chybou a uplatní všestrannou vlastní prezentaci. Učí se poznávat smysl a cíl učení tím, že mu bude poskytována možnost aktivní účasti na učení, své poznatky a dovednosti bude aplikovat do praktického života a tvůrčích činností, bude poznávat účelnost a využitelnost vzdělání u sebe, své rodiny i ve společnosti. Získává pozitivní vztah k učení tím, že bude rozvíjena vnitřní motivace k učení (známky nejsou tím nejdůležitějším), tzn., že bude prakticky poznávat užitečnost vzdělání ve svém životě, bude využívat svou individualitu, bude mít možnost výběru, bude zažívat úspěchy. Posoudí vlastní pokrok v učení tím, že bude uplatňovat sebehodnocení a hodnocení spolužáků, bude pozorovat vývoj svého vzdělávání. Učí se být zodpovědný za své vzdělávání a připravuje se na potřebu celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Na základě poznatků a dovedností žák rozpozná a pochopí problém, hledá jeho příčiny, vyhledává informace o vhodných způsobech řešení, navrhuje vlastní řešení, vyslovuje svůj názor, obhájí jej, vyvozuje závěr a uvědomuje si odpovědnost za své rozhodnutí tím, že budou předkládány simulované problémy i skutečné problémy ze života v nejrůznějších jazykových, slohových i literárních textech a při interpretaci textu se bude učit problém řešit; žák bude sám vyhledávat problémové situace v textech i v životních příbězích a bude je řešit při nácviu a tvorbě zpráv, rozhovorů, diskuse, kritiky, úvahy a při práci s dalšími publicistickými styly i literárními ukázkami; bude veden k organizování a řízení skupinové, projektové i dramatizační činnosti a k mimoškolním aktivitám a tak se bude učit prakticky řešit problémy.

Kompetence komunikativní

Učí se formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v mluveném i psaném projevu, využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci tím, že bude v rámci aktivního učení neustále zapojován do rozhovorů, bude diskutovat, argumentovat, obhajovat, navrhopvat, prezentovat svou práci zejména v samostatných i týmových projevech ústních i písemných, při jazykovém, slohovém i literárním poznávání, při speciálních mluvních cvičeních, tvorbě vlastních odborných i literárních prací, při besedách o knihách, při divadelních představeních, filmech i výstavách, v publikační činnosti, při veřejných vystoupeních ve škole i mimo ní, bude využívat širší informační systém – internet a veřejná media. Učí se zvládnout komunikaci s odlišnými skupinami lidí a řešit pomocí komunikace obtížné a ohrožující situace.

Kompetence sociální a personální

Spolupracuje ve skupině, přijímá svou roli, přispívá k dobrému výsledku práce skupiny, je ohleduplný k práci druhých a přispívá k vytváření dobrých mezilidských vztahů tím, že bude mít možnost pracovat v týmu různými formami a ne pouze frontálně, že bude často zařazována skupinová práce jako významná forma učení v jazykové, komunikační a literární výchově; žák bude veden k aktivitě, k sebehodnocení, plnění svěřeného úkolu, zodpovědnosti za práci celé skupiny, k podpoře ostatních členů skupiny, k empatii a altruismu vůči ostatním, zvláště ke spolužákům se specifickými vzdělávacími potřebami, případně bude pověřen vedením skupiny; bude zapojován do projektových programů a tím bude posilovat vlastní sebevědomí a sebeúctu a zároveň bude spoluvytvářet přátelský třídní kolektiv; bude se učit v humanizované a demokratizované škole, kde atmosféra a partnerské vztahy s pedagogy a spolužáky budou kladně působit na žakovu osobnost.

Kompetence občanské

Respektuje názory a přesvědčení druhých, odmítá útlak a násilí, ocení naše kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoje k uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, zapojuje se do společenského a kulturního dění tím, že bude v procesu učení zapojován do interaktivních projektů, ve kterých bude poznávat osudy národů a jednotlivců (v literatuře, historii, hudbě, výtvarném umění), bude číst literární texty s občanskou tematikou, bude je interpretovat a mít tak příležitost vcítit se do nejrůznějších vztahů i dějů, poznávat různé charaktery, s kterými se může ztotožnit, nebo je odsoudit a nechat na sebe působit příklady jejich jednání, bude mít možnost publikovat, bude mít možnost účastnit se školních i mimoškolních veřejných vystoupení; zapojí se do různých forem spolupráce s představiteli obce, policie a dalšími organizacemi.

Kompetence pracovní

Využívá znalosti, zkušenosti a dovednosti získané v oboru Český jazyk a literatura k vlastnímu rozvoji a přípravě na své povolání a budoucí život tím, že bude veden k pracovitosti a zodpovědnosti, že se naučí dodržovat hygienické normy při čtení, psaní a učení vůbec, že bude výsledky své práce využívat ve svém životě, v životě třídy, školy i rodiny, že pokrok v učení a zážitky úspěchů jej přesvědčí o prospěšnosti práce; bude se učit v podnětném a tvořivém pracovním prostředí a změnami pracovních okolností bude veden k adaptaci na nové pracovní podmínky; náročnost práce se bude postupně zvyšovat, aby žák upevňoval vlastní sebevědomí, prožíval sebeuspokojení a přesvědčil se, že „bez práce nejsou koláče“.

Kompetence digitální

V počátečním období se žáci učí technologie ovládat, později je využívají k samostatnému vyhledávání informací, tvorbě prezentací a k psaní textů. Neopominutelné je osvojení dovedností, které žákům umožní využití textových editorů při psaní vlastních textů. Pro některé žáky se znevýhodněním navíc využití digitálních technologií představuje podporu při jejich školní práci.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Český jazyk

ČESKÝ JAZYK			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
OSV-1	cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení		
OSV-2	moje vztahy k druhým lidem		
OSV-3	cvičení sebekontroly, sebeovládání regulace vlastního jednání a prožívání, vůle		
OSV-4	dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění- relaxace)		
		dovednosti pro pozitivní naladění mysli	
OSV-5	cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity		
OSV-6		vzájemné poznávání se ve skupině/třídě	
OSV-7	chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého		
OSV-8	cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání		
	řeč těla, řeč zvuků a slov, otevřená pozitivní komunikace		
		dovednosti pro sdělování verbální a neverbální specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích	
OSV-10	zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů		
OSV-11	dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
VDO-4			demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti
EGS-1			život dětí v jiných zemích
MKV-1	poznávání vlastního kulturního zakotvení		
MKV-4			vstřícný postoj k odlišnostem

ENV-2			<i>voda, ovzduší, půda</i>
ENV-3			<i>doprava a životní prostředí, ochrana přírody a kulturních památek</i>
MDV-1	<i>hodnotící prvky ve sdělení – výběr slov</i>		
MDV-2			<i>různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce</i>
MDV-4	<i>identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení</i>		
MDV-7	<i>utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu</i>		
			<i>stanovení cílů, časového harmonogramu, uložení úkolů a zodpovědnosti</i>

3. Učební plán předmětu v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	Celkem
Český jazyk	9	9	6	24

Literární výchova může být vyučována formou projektu v delším bloku než je základní vyučovací jednotka (45 min). Do výuky Českého jazyka patří i návštěvy divadel, knihovny, besedy apod.

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák 3. ročníku:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
2. porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
3. respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
4. pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
5. v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
6. volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
7. na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
8. zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
9. píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
10. píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
11. seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
12. zvládá základní hygienické návyky spojené s používáním digitálních technologií
13. využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

14. rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
15. porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
16. porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
17. rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
18. užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
19. spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
20. rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
21. odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

22. čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
23. vyjadřuje své pocity z přečteného textu
24. rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
25. pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Cílové zaměření předmětu v 1. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Český jazyk v 1. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

- čtení písmen, slov, vět
- čtení s porozuměním na úrovni věku
- naslouchání
- psaní vět
- kultivovanému projevu na úrovni věku

Jazyková výchova

- správné výslovnosti hlásek
- rozvoji slovní zásoby
- chápání významu slov
- rozlišování - hlásky, slova, věty

Literární výchova

- poslechu literárních textů
- zážitkovému čtení a naslouchání
- tvořivým činnostem s literárním textem
- poznávání základních literárních pojmů

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
<i>OVO 1: plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i> OVO 1p: čte s porozuměním jednoduché texty	<i>DV: pozná všechna písmena v tištěném i psaném textu</i> <i>DV: skládá slova a věty</i> <i>DV: používá základy techniky čtení</i> <i>DV: čte jednoduché texty</i>	Hlásky, písmena, slabiky, slova, texty podle zvolené nácvikové metody čtení (analyticko-syntetická) Skládání slov a vět Rozvoj techniky čtení Čtení jednoduchého písemného projevu	<i>OSV-1 cvičení dovednosti zapamatování</i>
<i>OVO 2: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i> OVO 2p: rozumí pokynům přiměřené složitosti	<i>DV: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	Praktické čtení - pozorné, přiměřeně rychlé Věcné čtení - porozumění slovům, větám Hygienické návyky při čtení	<i>OSV-1 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i>
NASLOUCHÁNÍ			
<i>OVO 3: respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	<i>DV: učí se naslouchat druhým, být pozorný a vyjadřovat svá přání</i> <i>DV: chápe roli mluvčího a posluchače</i> <i>DV: reaguje na jednoduché pokyny a sdělení</i>	Praktické naslouchání Věcné naslouchání Reakce na jednoduché pokyny a jednoduchá sdělení Základní komunikační pravidla - pozornost, naslouchání, role mluvčího a posluchače	<i>OSV-2 moje vztahy k druhým lidem</i> <i>OSV-7 chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého</i> <i>OSV-8 cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</i>
MLUVENÝ PROJEV			
<i>OVO 4: pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i> OVO 4p: dbá na správnou výslovnost	<i>DV: vyslovuje správně všechny hlásky, opravuje nesprávnou výslovnost</i>	Správná výslovnost, řečová cvičení, oprava nesprávné výslovnosti	<i>OSV-3 cvičení sebekontroly, sebeovládání - regulace vlastního jednání a prožívání</i>

OVO 5: v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči OVO 5p: dbá na správné tempo řeči a pravidelné dýchání	DV: využívá hlasových a dechových cvičení DV: vštěpuje si základy mluveného projevu	Základy mluveného projevu - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, přiměřené tempo	OSV-1 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
OVO 6: volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	DV: používá verbální a nonverbální prostředky řeči DV: poznává základní komunikační pravidla	Rozvoj slovní zásoby Verbální a nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta) Základní komunikační pravidla - role mluvčího a posluchače, zdvořilost, střídání rolí	OSV-2 moje vztahy k druhým lidem OSV-8 řeč těla, řeč zvuků a slov MDV-7 utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu
OVO 7: na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	DV: dokáže vypravovat mluvený nebo slyšený text DV: vytvoří krátké komunikační žánry	Reprodukce textu Krátké komunikační žánry - pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vzkaz	OSV-11 dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
OVO 11: seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	DV: vypráví podle obrázků příběh, pracuje s obrazovými materiály	Vypravování na základě obrazového materiálu	
PÍSEMNÝ PROJEV			
OVO 8: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním OVO 8p: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	DV: učí se základním hygienickým návykům při psaní	Správné sezení, držení psacího nástroje, hygiena zraku	OSV-4 dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací – uvolnění, relaxace
OVO 9: píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev OVO 9p: píše písmena a číslice	DV: učí se psát správné tvary písmen a číslic, správně spojí slabiky, slova, píše krátké věty DV: vštěpuje si správné zásady techniky psaní	Technika psaní - čitelný a přehledný písemný projev, úhlednost, úprava Psaní jednotlivých písmen, číslic, spoj. písmen a slabik, psaní slov, psaní krátkých vět	
OVO 10: píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení na úrovni věku OVO 10p: opisuje a přepisuje krátké věty	DV: opisuje a přepisuje jednoduché texty	Opisy, přepisy, interpunkční znaménka Psaní jednoduchých sdělení	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
OVO 14: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky OVO 14p: zná všechna písmena malé a velké abecedy	DV: učí se rozlišovat zvukovou a grafickou podobu slov, člení slova na hlásky, učí se odlišit krátké a dlouhé samohlásky DV: výslovnost souhláskových skupin DV: intonace vět	Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek dlouhých a krátkých, souhlásek a souhláskových skupin, intonace vět Rozlišování zvukové a grafické podoby slova	OSV-1 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV			
OVO 15: porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu, vyhledá v textu slova podle stanoveného hlediska přiměřeného rozsahu a náročnosti	DV: poznává a porovnává významy slov na úrovni věku	Slova a pojmy Význam slov	
OVO 16: porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	DV: porovnává a třídí slova podle stanoveného hlediska DV: rozšiřuje si slovní zásobu	Porovnávání slov podle zobecnujícího významu Slovní zásoba	MDV-1 hodnotící prvky ve sdělení – výběr slov
TVAROSLOVÍ			
OVO 17: rozlišuje slovní druhy – osoba, zvíře, věc, jaká je osoba, zvíře, věc, někdo něco dělá – v základním tvaru	DV: používá správné tvary	Poznávání správných tvarů slov	OSV-1 řešení problémů, dovednosti pro učení
OVO 18: užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	DV: používá správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen i sloves v mluveném projevu	Poznávání správných tvarů podstatných jmen, přídavných jmen a sloves v mluveném projevu	

SKLADBA			
<i>OVO 19: spojuje věty do jednodušších souvětí</i>	<i>DV: učí se tvořit jednoduchá souvětí DV: správně řadí slova ve větě DV: používá základní interpunkční znaménka ve větách</i>	Spojování slov do vět Pořádek slov ve větě Interpunkční znaménka ve větě	<i>OSV-10 zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů</i>
<i>OVO 20: intonačně - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky (otázka, zvolání, oslovení, rozkaz, příkaz, zákaz)</i>	<i>DV: čte věty se správnou intonací podle postoje mluvčího</i>	Modulace souvislé řeči - intonace ve větách oznamovacích, tázacích, rozkazovacích	<i>OSV-3 cvičení sebekontroly, sebeovládání</i>
PRAVOPIS			
<i>OVO 21: píše správně: velká písmena na začátku věty a částečně v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i> <i>OVO 21p: píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</i>	<i>DV: odlišuje v písmu krátké dlouhé samohlásky DV: používá základní interpunkční znaménka DV: píše správně hlásky, slabiky, slova, věty DV: používá velká písmena na začátku vět</i>	Lexikální pravopis - odlišování krátké a dlouhé samohlásky - používání tečky, čárky, otazníku, vykřičníku - správné psaní hlásek, slabik, slov, vět Velká písmena na začátku vět	<i>OSV-1 řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování OSV-3 cvičení sebekontroly</i>
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ, ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ			
<i>OVO 23: vyjadřuje své dojmy z četby</i> <i>OVO 23p: při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i>	<i>DV: snaží se rozpoznat své zážitky z četby a vyjadřovat své dojmy a pocity</i>	Zážitky z čtení a naslouchání Vyjadřování dojmů a pocitů z četby literárních textů	<i>OSV-8 otevřená pozitivní komunikace</i>
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
<i>OVO 22: čte a přednáší z paměti</i>	<i>DV: vypravuje příběh čteného nebo slyšeného literárního textu</i>	Vypravování čteného a slyšeného textu	<i>OSV-3 regulace vlastního jednání a prožívání, vůle</i>

ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku OVO 22p: pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně OVO 25: pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	DV: přednáší vhodné literární texty DV: účastní se dramatizací, přijímá role DV: vytváří vlastní ilustrace k literárním textům	Přednes vhodných literárních textů Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	OSV-5 cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY			
OVO 24: rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	DV: rozliší vyjadřování v próze a ve verších DV: orientuje se v pojmech básník, spisovatel, ilustrátor, kniha, čtenář DV: odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, pozná básničku DV: poznává a navštěvuje divadelní představení	Literární žánry - básně, říkadla, rozpočítadla, hádanky, pohádky, ostatní vypravování, divadelní představení	MKV-1 poznávání vlastního kulturního zakotvení MDV-4 identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení

Cílové zaměření předmětu ve 2. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Český jazyk ve 2. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

- Zdokonalování techniky čtení
- Poslechu různých textů a práci s nimi
- Orientaci ve slovnících a encyklopediích
- Seznámení s útvary společenského styku, vypravování
- Úpravnému a čitelnému projevu
- Docvičování tvarů psacího písma
- Kultivovanému projevu

Jazyková výchova

- Učení o větě
- Správnému řazení slov ve větě a vět v textu
- Osvojení pravopisu – jevy ú/ů, ě, tvrdé a měkké souhlásky, párové souhlásky, velká písmena
- Osvojení základních druhů slov
- Poznávání slovních významů
- Dělení slova na slabiky

Literární výchova

- poslechu literárních textů
- zážitkovému čtení a naslouchání
- tvořivým činnostem s literárním textem
- poznávání základních literárních pojmů

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
<i>OVO 1: plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i> OVO 1p: čte s porozuměním jednoduché texty <i>OVO 2: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i> OVO 2p: rozumí pokynům přiměřené složitosti	<i>DV: rozvíjí plynulé čtení krátkých méně náročných textů</i> <i>DV: zdokonaluje techniku čtení</i> <i>DV: porozumí jednoduchým textům</i> <i>DV: při čtení získává informace a nachází klíčová slova</i> <i>DV: zlepšuje hygienické návyky při čtení</i>	Praktické čtení - pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé čtení Zdokonalování techniky čtení Cvičné texty pro nácvik techniky čtení Porozumění jednoduchým textům Věcné čtení - čtení jako zdroj informací - vyhledávání klíčových slov Hygienické návyky při čtení	<i>OSV-1 cvičení dovedností a zapamatování cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i>
NASLOUCHÁNÍ			
<i>OVO 2: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	<i>DV: chápe jednoduché mluvené pokyny a reaguje na ně</i>	Reakce na jednoduché pokyny a jednoduchá sdělení	<i>OSV-8 cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání</i>
<i>OVO 3: respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	<i>DV: učí se respektovat základní komunikační pravidla v rozhovoru</i> <i>DV: snaží se vyjádřit svůj zážitek z naslouchání</i>	Praktické naslouchání - zdvořilé, ohleduplné, vyjádření kontaktu Věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, s aktivní reakcí - role mluvčího a posluchače Zážitkové naslouchání	<i>OSV-2 moje vztahy k druhým lidem</i> <i>OSV-3 cvičení sebekontroly, sebeovládání</i> <i>ENV-3 doprava a životní prostředí, ochrana přírody a kulturních památek</i> <i>OSV-7 chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého</i>

			OSV-8 cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání
MLUVENÝ PROJEV			
OVO 4: pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost OVO 4p: dbá na správnou výslovnost	DV: upozorní na chyby ve správné výslovnosti, snaží se správně vyslovovat	Jazykolamy, řečová cvičení Správná výslovnost, poznávání chyb ve výslovnosti	OSV-3 cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání
OVO 5: v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči OVO 5p: dbá na správné tempo řeči a pravidelné dýchání	DV: zdokonaluje techniku mluveného projevu používání správného dýchání a tempa řeči v mluvených projevech	Technika mluveného projevu Cvičení zaměřená na hospodaření s dechem a užití správného tempa řeči	OSV-1 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
OVO 6: volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	DV: učí se volit vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních situacích DV: vštěpuje si základní komunikační pravidla	Vhodný výběr jazykových prostředků, mimika, gesta Základní komunikační pravidla - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, role mluvčího a posluchače, střídání rolí, zdvořilost	OSV-2 moje vztahy k druhým lidem OSV-6 vzájemné poznávání ve skupině OSV-8 řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělení verbální a neverbální MDV-7 utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu
OVO 7: na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev OVO 11: seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	DV: učí se tvořit krátké mluvené projevy DV: vypráví příběh podle obrázků	Komunikační žánry - pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vzkaz, dialog na základě obrazového materiálu	OSV-11 dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne OVO-8 specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích
PÍSEMNÝ PROJEV			
OVO 8: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním OVO 8p: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	DV: upevňuje si základní hygienické návyky spojené se psaním	Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku	OSV-1 dovednosti pro učení

<i>OVO 9: píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i> OVO 9p: píše písmena a číslice; dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen; spojuje písmena a slabiky	<i>DV: v zásadě píše správné tvary písmen a číslic, obvykle správně spojuje písmena i slabiky, učí se kontrolovat vlastní písemný projev</i> <i>DV: vštěpuje si zásady techniky psaní</i>	Technika psaní - úhledný, čitelný, přehledný písemný projev Docvičování tvarů psacího písma, málo používaná písmena malé i velké abecedy (X, Y, W, Q) Kontrola písemného projevu	<i>OSV-4 dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací – uvolnění-relaxace</i>
<i>OVO 10: píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i> OVO 10p: opisuje a přepisuje krátké věty	<i>DV: učí se psát věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i> <i>DV: píše poznané jednoduché žánry písemného projevu</i>	Žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, obrázková osnova vypravování	<i>OSV-5 cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</i>
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
<i>OVO 14: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i> OVO 14p: zná všechna písmena malé a velké abecedy; rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky; tvoří slabiky, rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	<i>DV: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky a slabiky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i> <i>DV: dělí hlásky</i> <i>DV: snaží se používat zásady modulace souvislé řeči</i>	Slovo – hlásky, slabiky Dělení hlásek Sluchové rozlišení hlásek Modulace souvislé řeči - tempo, intonace, přízvuk, hlasitost	<i>OSV-1 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i>
SLOVNÍ ZÁSoba A TvořENÍ SLOV			
<i>OVO 15: porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná</i>	<i>DV: učí se porovnávat a třídit slova podle zobecněného významu</i> <i>DV: vyjmenuje abecedu, vyhledává a zařazuje slova podle abecedy</i> <i>DV: rozlišuje významy podstatných jmen</i>	Významy slov Slova podle zobecněného významu Abeceda, řazení slov podle abecedy Podstatná jména	<i>OSV-1 cvičení dovedností zapamatování</i> <i>MDV-1 hodnotící prvky ve sdělení – výběr slov</i>

OVO 16: porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost			
TVAROSLOVÍ			
OVO 17: rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	DV: seznamuje se se slovními druhy, poznává podstatná jména a slovesa v základním tvaru	Slovní druhy - podstatná jména - slovesa v základním tvaru	OSV-1 řešení problémů, dovednosti pro učení
OVO 18: užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	DV: učí se užívat v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves	Správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves v mluveném projevu	OSV-8 komunikační dovednost
SKLADBA			
OVO 19: spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	DV: vytváří jednoduchá souvětí, učí se vybírat spojky nebo spojovací výrazy	Věta, pořádek slov ve větě Řazení vět v textu	OSV-10 zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů
OVO 20: rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	DV: poznává v textu druhy vět podle postoje mluvčího DV: rozeznává správná interpunkční znaménka ve větách oznamovacích, tázacích, rozkazovacích a přacích	Věty podle postoje mluvčího Interpunkční znaménka - tečka, vykřičník, otazník	OSV-8 dovednosti pro verbální sdělování
PRAVOPIS			
OVO 21: odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě mimo morfologický šev; párové souhlásky, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování OVO 21p: píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	DV: odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě mimo morfologický šev, párové souhlásky DV: píše velká písmena na začátku vět a v typických příkladech vlastních jmen osob a zvířat	Pravopis lexikální - y/i po tvrdých a měkkých souhláskách - ú/ů, dě, tě, ně, bě, pě, vě mimo morfologický šev - orientačně párové souhlásky - velká písmena na začátku vět - vlastní jména osob a zvířat	OSV-1 řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ, ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ			
<i>OVO 23: vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</i> <i>OVO 23p: při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i>	<i>DV: snaží se rozpoznat své zážitky z četby a vyjadřovat své dojmy a pocity</i>	Zážitky z čtení a naslouchání Vyjadřování dojmů a pocitů z četby literárních textů	<i>OSV-8 specifické komunikační dovednosti, otevřená pozitivní komunikace</i>
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
<i>OVO 22: čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i> <i>OVO 22p: pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</i> <i>OVO 25: pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	<i>DV: vypravuje příběh čteného nebo slyšeného literárního textu</i> <i>DV: přednáší vhodné literární texty</i> <i>DV: účastní se dramatizací, přijímá role</i> <i>DV: vytváří vlastní ilustrace k literárním textům</i>	Vypravování čteného a slyšeného textu Přednes vhodných literárních textů Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	<i>OSV-3 regulace vlastního jednání a prožívání, vůle</i> <i>OSV-4 dovednosti pro pozitivní naladění mysli</i> <i>OSV-5 cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</i>
ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY			
<i>OVO 24: rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	<i>DV: rozliší vyjadřování v próze a ve verších</i> <i>DV: orientuje se v pojmech básník, spisovatel, ilustrátor, kniha, čtenář</i> <i>DV: odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, pozná básničku</i> <i>DV: poznává a navštěvuje divadelní představení</i>	Literární druhy - poezie, próza Literární pojmy - básník, spisovatel, kniha, čtenář Literární žánry - básně, pohádky, ostatní vypravování, divadelní představení	<i>MDV-2 různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce</i> <i>MDV-4 identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení</i> <i>MKV-1 poznávání vlastního kulturního zakotvení</i>

Cílové zaměření předmětu v 3. ročníku ZŠ

Vzdělávání v předmětu Český jazyk ve 3. ročníku směřuje k:

Komunikační a slohová výchova

- Plynulému čtení s porozuměním
- Porozumění písemným nebo mluveným pokynům
- Respektování základních komunikačních pravidel v rozhovoru
- Vytvoření krátkého mluveného projevu
- Osvojení základních hygienických pravidel spojených se psaním
- Osvojení základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- Seznámení s technikou psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení
- Psaní věcně i formálně správného jednoduchého sdělení
- Kultivovanému projevu

Jazyková výchova

- Rozlišení grafické a zvukové podoby slova
- Porovnávání významu slov
- Rozlišení slovních druhů v základním tvaru
- Užití správných gramatických tvarů podstatných jmen a sloves
- Volbě vhodných jazykových i zvukových prostředků
- Odůvodňování a správnému psaní i/y po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech
- Správnému psaní typických příkladů vlastních jmen

Literární výchova

- Poslechu literárních textů
- Zážitek čtení a naslouchání
- Tvořivým činnostem s literárním textem
- Poznávání základních literárních pojmů

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČTENÍ			
<i>OVO 1: plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i> OVO 1p: čte s porozuměním jednoduché texty	<i>DV: rozvíjí plynulé čtení náročných textů přiměřené složitosti</i> <i>DV: zdokonaluje techniku čtení</i> <i>DV: při čtení získává informace</i> <i>DV: zlepšuje hygienické návyky při čtení</i>	Praktické čtení - pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé, čtení hlasité i tiché. Zdokonalování techniky čtení Porozumění přiměřeným textům	<i>OSV-1 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i>
<i>OVO 2: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i> OVO 2p: rozumí pokynům přiměřené složitosti	<i>DV: vyhledá klíčová slova a věty v textu, získá při čtení základní informace</i> <i>DV: porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i> <i>DV: začíná používat slovník a encyklopedii</i>	Věcné čtení - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací (klíčová slova, věty) Hygienické návyky při čtení Slovník, encyklopedie	<i>OSV-1 cvičení dovedností zapamatování</i> <i>EVN-2 voda, ovzduší, půda</i> <i>ENV-3 doprava a životní prostředí, ochrana přírody a kulturních památek</i>

NASLOUCHÁNÍ			
OVO 3: <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	DV: <i>získává zážitky z naslouchání a vyjadřuje své dojmy a pocity</i> DV: <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	Praktické naslouchání - zdvořilé, ohleduplné, kontakt s partnerem Věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní reakce na mluvčího Role mluvčího a posluchače, střídání rolí Zážitkové naslouchání	OSV-2 <i>moje vztahy k druhým lidem</i> OSV-3 <i>cvičení sebekontroly, sebeovládání</i> OSV-7 <i>chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého</i> MKV-4 <i>vstřícný postoj k odlišnostem</i>
MLUVENÝ PROJEV			
OVO 4: <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i> OVO 4p: <i>dbá na správnou výslovnost</i>	DV: <i>správně vyslovuje nejznámější přejatá slova</i> DV: <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost</i>	Cvičení správné výslovnosti (slova přejatá) Oprava nesprávné a nedbalé výslovnosti	OSV-3 <i>cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání</i>
OVO 5: <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i> OVO 5p: <i>dbá na správné tempo řeči a pravidelné dýchání</i>	DV: <i>zdokonaluje techniku mluveného projevu používání správného dýchání a tempa řeči v mluvených projevech</i>	Technika mluveného projevu – dýchání, tvoření hlasu, tempo, plynulost, zvukové prostředky řeči – intonace, hlasitost, přízvuky	OSV-1 <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i>
OVO 6: <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	DV: <i>zdokonaluje vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných situacích</i> DV: <i>začíná používat základní komunikační pravidla</i>	Základní komunikační pravidla - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí, zdvořilé vystupování Výběr jazykových prostředků Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	OSV-2 <i>moje vztahy k druhým lidem</i> OSV-8 <i>řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální</i> VDO-4 <i>demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti</i> MDV-7 <i>utváření týmu různých věkových skupin, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení cílů, časového harmonogramu, uložení úkolů a zodpovědnosti</i>

OVO 7: na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev OVO 11: seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	DV: začíná používat vyjadřování závislé na komunikační situaci DV: vypravuje podle obrazového materiálu DV: na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Komunikační žánry - vypravování podle osnovy - vypravování podle obrazového materiálu - vypravování podle vlastních zážitků Základy mluveného projevu závislého na komunikační situaci	OSV-11 dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne OSV-8 specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích
PÍSEMNÝ PROJEV			
OVO 8: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním OVO 8p: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	DV: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Základní hygienické návyky - správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	OSV-1 řešení problémů, dovednosti pro učení
OVO 9: píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev OVO 9p: píše písmena a číslice; dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen; spojuje písmena a slabiky; převádí slova z mluvené do psané podoby; dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost	DV: píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky DV: kontroluje svůj písemný projev DV: využívá a zná zásady techniky psaní	Technika psaní - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev Kontrola vlastních písemných projevů	OSV-4 dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění- relaxace)
OVO 10: píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	DV: píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení DV: píše poznané jednoduché žánry písemného projevu	Žánry písemného projevu - vypravování podle osnovy, popis zvířete, popis předmětu, omluvenka, blahopřání, vzkaz, pozvánka, zápis do žákovské knížky	OSV-5 cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
OVO 12: zvládá základní hygienické návyky spojené s používáním digitálních technologií	DV: před prací s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo DV: uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních	Základní hyg. návyky při práci s digitálními technologiemi Technika psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení	OSV-4 psychohygiena – dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění-relaxace)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA			
<i>OVO 14: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i> <i>OVO 14p: zná všechna písmena malé a velké abecedy; rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky; tvoří slabiky, rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky</i>	<i>DV: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova</i> <i>DV: správně vyslovuje samohlásky a souhláskové skupiny</i> <i>DV: produkuje souvislou řeč</i>	Zvuková a grafická podoba slov Výslovnost souhláskových skupin Výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek Spisovná a nespisovná výslovnost Modulace souvislé řeči - intonace, přízvuky, hlasitost, tempo	<i>OSV-1 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i>
SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV			
<i>OVO 15: porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i>	<i>DV: používá aktivně abecedu, vyhledává a zařazuje slova podle abecedy</i> <i>DV: porovnává významy slov, zvláště slova opač. významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i>	Slova a pojmy Abeceda, řazení slov podle abecedy Vyhledávání v seznamech Význam slov, porovnávání významů slov Slova souznačná, protikladná a příbuzná	<i>OSV-1 cvičení pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování</i>
<i>OVO 16: porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</i>	<i>DV: porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</i>	Porovnávání a třídění slov podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	<i>MDV-1 hodnotící prvky ve sdělení – výběr slov</i>
TVAROSLOVÍ			
<i>OVO 17: rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</i>	<i>DV: rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</i>	Slovní druhy, zařazování slov v základním tvaru ke slovním druhům	<i>OSV-1 řešení problémů, dovednosti pro učení</i>
<i>OVO 18: užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>	<i>DV: učí se určovat mluvnické kategorie podstatných jmen a slovesa</i> <i>DV: v zásadě skloňuje a časuje</i>	Mluvnické kategorie podstatných jmen: pád, číslo, rod Mluvnické kategorie sloves: osoba, číslo, čas Skloňování a časování	<i>OSV-8 komunikační dovednosti</i>

	<i>DV: užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>		
SKLADBA			
<i>OVO 19: spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i>	<i>DV: vytváří jednoduchá souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i>	Věta jednoduchá, spojování vět do jednoduchých souvětí Spojky a jiné spojovací výrazy	<i>OSV-10 zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů</i>
<i>OVO 20: rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i>	<i>DV: poznává v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i> <i>DV: používá správná interpunkční znaménka ve větách</i>	Věty podle postoje mluvčího Melodie věty	<i>OSV-3 cvičení sebekontroly, sebeovládání</i> <i>OSV-8 dovednosti pro verbální sdělování</i>
PRAVOPIS			
<i>OVO 21: odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfolog. šev; velká písmena na začátku věty a v typ. případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i> <i>OVO 21p: píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</i>	<i>DV: odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev</i> <i>DV: píše velká písmena na začátku vět a v typických příkladech vlastních jmen osob a zvířat a místních pojmenování</i>	Vyjmenovaná slova Slova příbuzná Skupiny bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev) Vlastní jména míst - obce, řeky, hory Psaní nejčastějších přejatých slov	<i>OSV-1 řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování</i> <i>OSV-3 cvičení sebekontroly</i>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
POSLECH LITERÁRNÍCH TEXTŮ, ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ			
OVO 23: vyjadřuje své pocity z přečteného textu OVO 23p: při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	DV: snaží se rozpoznat své zážitky z přečteného textu a vyjadřovat své dojmy a pocity	Zážitkové čtení - čerpání prožitků a dojmů z literárních textů Vyjadřování pocitů	OSV-8 specifické komunikační dovednosti, otevřená pozitivní komunikace
TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM			
OVO 22: čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku OVO 22p: pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně OVO 25: pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností OVO 25p: reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	DV: volně reprodukuje přečtený nebo slyšený literární text, účastní se dramatizací, přijímá role DV: vytváří vlastní ilustrace k literárním textům, čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod Rozvoj čtenářství	OSV-3 regulace vlastního jednání a prožívání, vůle OSV-4 dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV-5 cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity EGS-1 život dětí v jiných zemích
ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY			
OVO 24: rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	DV: rozliší vyjadřování v próze a ve verších DV: orientuje se v pojmech básník, spisovatel, kniha, čtenář DV: poznává a navštěvuje divadelní představení	Literární druhy - poezie, próza Literární žánry - báseň, pohádka, povídka, divadelní hra - spisovatel, básník, divadelní představení, herec	OSV-6 vzájemné poznávání se ve skupině/třídě MDV-2 různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce MDV-4 identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení MKV-1 poznávání vlastního kulturního zakotvení

5.1.2 Vyučovací předmět: **ANGLICKÝ JAZYK**

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Anglického jazyka společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Nabízí žákům řadu aktivačních metod, např. práci s textem, hledání ve slovníku, poslech autentického textu, dále všechny konverzační metody, kooperativní výuku, projektovou formu výuky, tematickou výuku, motivační hry, písňe, dává prostor pro sledování vlastního pokroku používáním jazykového portfolio, předkládá různé možnosti učení slovní zásobě – např. „rodiny slov“, skládání slov, využití protikladů.

Kompetence k řešení problémů

Vede žáky k porovnávání a odvozování problémů, např. hledáním souvislostí, společných či rozdílných znaků reálií ČR a cizojazyčných zemí, předkládá žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů o cizojazyčných zemích při práci s internetem, časopisy, slovníky, s mapou, s autentickými materiály – prospekty atd.

Kompetence komunikativní

Nabízí a vytváří žákům dostatek možností k mluvenému projevu prací ve dvojicích, ve skupinách, rozhovory v rolích, modelových situacích, ale i k četbě a poslechu.

Kompetence sociální a personální

Při výuce jazyka pěstuje v žácích národní identitu a zároveň příslušnost k EU, evropskému a světovému společenství tím, že seznamuje žáky s reáliemi, kulturními tradicemi ostatních zemí EU. Pozitivně rozvíjí sebedůvěru a vědomí vlastních schopností tím, že vede žáky k reálnému sebehodnocení, sebereflexi prostřednictvím diskusí o jednotlivých krocích svého pokroku a vytváření jazykového portfolio.

Kompetence občanské

Poskytuje žákům dostatek modelových situací k prokázání praktických jazykových dovedností, k prokázání hrdosti na svoji zemi a odstranění jazykových bariér při tematické výuce, využívá vlastních zkušeností žáků z cestování při diskusích.

Kompetence pracovní

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni porozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech, rozumět čtenému textu na příslušné jazykové úrovni, poslechovým cvičením.

Kompetence digitální

Digitální technologie napomáhají rozvíjet jazykové dovednosti žáků v oblasti recepce i produkce. Podporují aktivní využívání osvojovaného jazyka, usnadňují orientaci v online prostředí a umožňují lepší přístup k informacím.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Anglický jazyk

ANGLICKÝ JAZYK	
3. ročník	
OSV-1	cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
OSV-2	informace o mé osobě
OSV-3	regulace vlastního jednání i prožívání
MKV-2	tolerantní vztahy s jinými lidmi - příběhy dětí

3. Učební plán předmětu v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	celkem
Anglický jazyk	-	-	3	3

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák 3. ročníku:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

1. rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
2. zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal

3. rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
4. rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
5. přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
6. píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální podpory

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<i>OVO 2: zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými v průběhu výuky setkal</i> <i>OVO 4: rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	-vybaví si slovní zásobu v daných okruzích - na základě využívání programů, aplikací a webových stránek si osvojuje slovní zásobu a správnou výslovnost - vytváří vlastní slovníček, zásobu slovních karet, tematické plakáty - zpměti reprodukuje jednoduchou píseň nebo říkanku - dramatizuje krátké scénky - hlasitě i potichu čte krátká sdělení	Rodina Domov Volný čas Číslice 0-20 Barvy, motivační říkanky a písně, Lidské tělo Jídlo Zvířata Oblékání Kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny)	OSV-2 informace o mé osobě MKV-2 tolerantní vztahy s jinými lidmi
<i>OVO1: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i> <i>OVO 1p: je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i>	- pozdraví a poděkuje - krátce se představí -rozumí jednoduchým pokynům ve třídě	Základní výslovnostní návyky Pozdrav Prosba Poděkování Pokyny ve třídě Představování	OSV-3 regulace chování
<i>OVO 3: rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu</i> <i>OVO 6: píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální podpory</i>	- napíše krátká sdělení - heslovitě popisuje obrázky a fotografie - pantomimicky vyjádří význam slova - přiřazuje slovní karty k obrázkům nebo skutečným předmětům - vybaví si a reprodukuje anglickou abecedu	Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Vánoční přání Popis obrázku Sdělení o sobě	OSV-1 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium.

<i>OVO1: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i> <i>OVO 1p: je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> <i>OVO 2: zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i>	<i>- utvoří větu jednoduchou, zápor a otázku</i> <i>- odpovídá na kontrolní otázky s využitím známých větných vzorců</i> <i>- na základě poslechu vybere, přiřadí nebo dokreslí obrázky a fotografie</i>	Věta jednoduchá Otázka, zápor u slovesa být a mít Člen určitý a neurčitý	
<i>OVO5: přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i>	<i>- orientuje se a používá slovníček v učebnici</i>	Slovní zásoba - učebnice Práce se slovníkem	

5.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech a jejich použití v praktickém životě. Žáky postupně vedeme k získání matematické gramotnosti tak, aby si uvědomovali, že se matematika prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je tvořena v 1. období 1. stupně těmito tematickými okruhy:

- a) Čísla a početní operace
- b) Závislosti, vztahy a práce s daty
- c) Geometrie v rovině a v prostoru

Matematika se vyučuje ve všech ročnících 1. období. Část geometrická prolíná matematikou v 1. a ve 2. ročníku, pro 3. ročník je doporučena 1 hodina týdně.

Žáci mají v tomto období získat početní dovednosti v oboru přirozených čísel do 1 000, mají si poradit s praktickými úlohami denní potřeby, ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Matematika by měla být postavena na rozvíjení vlastních zkušeností žáků, potřeby počítat, kreslit, hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Výuku směřujeme ještě specificky k:

- porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- rozvíjení pozornosti, přesnosti, vytrvalosti
- rozpoznávání různých typů změn, na jejichž základě se učí uvažovat, svoji práci kontrolovat, srovnávat
- učení sebedůvěry, sebekázně a vzájemným vztahům ve skupině, třídě, škole
- uplatnění logického myšlení na základě řešení problémových situací, jejichž obtížnost je závislá na rozumové vyspělosti žáků, logické uvažování může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní

- využívání digitálních technologií (především kalkulátory, počítačový software, výukové aplikace a programy) a používání některých dalších pomůcek, které umožňují přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v základech rýsovacích technik.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

5.2.1 Vyučovací předmět: **MATEMATIKA**

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka matematiky vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Učí se metodám poznávání matematiky a využívá je v praktických činnostech tím, že učitel seznamuje žáky s několika různými postupy řešení a při výuce používá matematické termíny, znaky, symboly, rozvíjí kreativitu a učební dovednosti žáků, potřebné k samostatnému učení (makety peněz, matematické pomůcky), používá vhodné učební pomůcky (rýsovací potřeby, obrazový materiál, pracovní listy) a věnuje se dovednosti autokorekce chyb.

Kompetence k řešení problémů

Učí se řešit problémové situace a úlohy běžného života tím, že žáci ověřují správnost řešení problémů, pokud možno prakticky. Volí vhodné postupy, přiměřené věku tím, že učitel žákům předkládá dostatečné množství vyřešených úloh a zadává dostatek úloh k samostatnému řešení, zadává úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastních zkušeností, individuálního přístupu k problémům, znalosti kreativity při jejich řešení, předkládá modely matematických postupů, vede žáky k jejich porozumění a správnému používání.

Kompetence komunikativní

Učí se užívat matematický jazyk včetně symboliky a na úrovni věku jej používat při řešení praktických příkladů a slovních úloh. Je veden k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování v matematice. Učí se stručně, přehledně sdělovat postup tím, že učitel dává prostor pro samostatné řešení zadaných problémů a jejich ústní a písemnou obhajobu, seznamuje žáky s historií matematiky, učí žáky aplikovat matematické postupy v praxi.

Kompetence sociální a personální

Je veden k osvojování dovedností kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů, pracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje řešení matematických úloh a učí se vzájemně spolupracovat se všemi žáky ve třídě, škole. Vytváří pozitivní představu o sobě samém tím, že učitel zadává dostatek úloh pro skupinu žáků a dává žákům prostor objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu, vytváří partnerské vztahy učitel-žák a vnáší přátelskou

atmosféru do procesu výuky, uplatňuje individuální přístup jak talentovaným žákům, tak i žákům s poruchami učení.

Kompetence občanské

Učí se poznávat realitu života tím, že učitel vede žáky k uvědomění si odpovědnosti sám k sobě samému a rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu, k respektování věkových intelektových, sociálních a etnických zvláštností žáků.

Kompetence pracovní

Žáci se učí zpracovávat data získaná pozorováním a měřením tím, že učitel žáky seznámí s různými metodami zápisu naměřených hodnot, vede žáky k samostatnosti, k vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu k jejich ověřování, rozvíjí smysl pro povinnost (příprava na výuku).

Kompetence digitální

Žáci se učí využívat digitální technologie jako jeden z nástrojů k řešení matematických úloh a problémů a k získávání a utřídění dat. Doporučené online zdroje využívají při učení i při provádění kontroly porozumění.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Matematika

MATEMATIKA			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
OSV-1	<i>cvičení smyslového vnímání, rozvoj pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení</i>		
OSV-4	<i>hledání pomoci při potížích, dobrá organizace času, rozumové zpracování problému</i>		
OSV-6	<i>vzájemné poznávání se ve skupině/třídě</i>		
OSV-10	<i>zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů</i>		

3. Učební plán předmětu Matematika v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	Celkem
Matematika	5	5	4	14

Vyučovací předmět: **Matematika**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák 3. ročníku:

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

1. používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
2. čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
3. užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
4. provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
5. řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

6. orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
7. popisuje jednoduché závislosti z praktického života
8. doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

9. rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
10. porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
11. rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Cílové zaměření předmětu v 1. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Matematika v 1. ročníku směřuje k:

Čísla a početní operace

- vytváření představ o jednotlivých číslech 1 – 5, 0, 6 – 10, 10 – 20 na základě názoru
- používání přirozených čísel do 20 k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru
- čtení, zapisování a porovnávání čísel do 20, užívání a zapisování vztahů rovnosti, větší, menší
- užívání lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 20 na číselné ose
- pamětnému počítání z paměti jednoduchých početních operací s přirozenými čísly do 20
- řešení a tvoření úloh samostatně nebo za pomoci učitele, úloh, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

- rozvoji logického myšlení, posilování sebedůvěry žáků, kteří jsou v matematice méně zdatní
- základům využívání výpočetní techniky, ostatních názorných pomůcek k rozvoji matematických znalostí, využití maket peněz k přiblížení životních situací

Geometrie v rovině a v prostoru

- určování geometrických útvarů – krychle, koule, vyhledává podobnosti a odlišnosti útvarů, analogického určování – čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kruhu

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Čísla a početní operace			
<i>OVO 1: používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i> <i>OVO 1p: porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</i> <i>OVO 2: čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i> <i>OVO 2p: čte, píše a používá číslice v oboru do 20, zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat</i> <i>OVO 3: užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i> <i>OVO 4: provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i> <i>OVO 4p: sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</i> <i>OVO 5: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i> <i>OVO 5p: řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20</i>	<i>DV: poznává jednotlivá čísla do 20 na základě názoru</i> <i>DV: určí počet daného čísla do 10, do 20</i> <i>DV: využívá matematické pomůcky</i> <i>DV: porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, rovná se</i> <i>DV: dokáže napsat i přečíst čísla 0 – 20</i> <i>DV: vyhledá číslo, zapíše, porovnává na číselné ose</i> <i>DV: využívá matematické znaky</i> <i>DV: z paměti sčítá a odčítá do 5, do 10, do 20, v druhé desítce vychází z analogie 1. desítky</i> <i>DV: sčítá a odčítá čísla do 20 bez přechodu desítky</i> <i>DV: zapisuje příklady</i> <i>DV: využívá komutativnosti</i> <i>DV: sestaví jednoduché slovní úlohy</i> <i>DV: využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností</i>	Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru Přirozená čísla 1-5, 0, 6-10, 10 – 20 Určování čísel v řadě do 10, do 20 Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Počítání a určování předmětů v daném souboru Využívání názorných pomůcek: dominové karty, kostky, počítadlo apod. Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matem. znaků a symbolů. Psaní jednotlivých čísel 0 – 20. Číselná osa, znázorňování čísel Určování čísel na číselné ose Porovnávání čísel pomocí číselné osy Vyvození +, - na názorných příkladech. Sčítání, odčítání do 5, do 10, do 20 Zápis příkladů, čtení, řešení písemně i z paměti. Využívání početních situací v praktických činnostech Práce ve skupině, postavení členů ve skupině.	<i>OSV-1 pozornost a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování</i> <i>OSV-4 hledání pomoci při potížích</i> <i>OSV-6 vzájemné poznávání se ve skupině/třídě</i>

Závislosti, vztahy a práce s daty			
OVO 10: orientuje se v čase OVO 11: popisuje jednoduché závislosti z praktického života OVO 11p: modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek OVO 12: doplňuje posloupnosti čísel OVO 12p: doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20	DV: určí části dne, doba spánku, doba denní DV: vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí DV: řeší jednoduché slovní úlohy, provádí za pomoci učitele zápisy slovních úloh DV: za pomoci učitele se orientuje na číselné ose. DV: určí místo v řadě	Orientace v čase, propojení s prvoukou. Určování časové jednotky - hodina v průběhu dne a noci, časový údaj – den, měsíc, rok Čtení s porozuměním, řešení slovních úloh. Určení data a zápis – číselně, slovně. Střídání ročních dob. Vztahy o několik více, méně. Číslovky řadové	OSV-1 cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení
Geometrie v rovině a v prostoru			
OVO 15: rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa OVO 15p: pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit OVO 16: porovnávání velikostí útvarů OVO 17: rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	DV: rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku, určí je na krychli, kvádr. DV: určí shodné a neshodné tvary základních útvarů DV: odlišuje významy slov velký, dlouhý, větší a opaky DV: vymodeluje a určí souměrný útvar DV: vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar	Základní útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh. Rovinné útvary krychle, koule Stavebnice- určování rovinných útvarů. Modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků.	OSV-1 cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování OSV-10 zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

Cílové zaměření předmětu ve 2. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 2. ročníku směřuje k:

Čísla a početní operace

- sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100
- užívá lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 100 na číselné ose
- pamětné sčítání a odčítání s přechodem desítky
- řešení a tvoření slovních úloh samostatně nebo za pomoci učitele, kde aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

- počítání s maketami peněz (bankovky, mince do 100)
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života (využití her na obchod)
- názorné zavedení násobilky 0,1,2,3,4,5,10, které je odvozeno z opakovaného přičítání stejných čísel

Geometrie v rovině a v prostoru

- manipulace s pravítkem, rýsování přímky, lomené čáry
- měření úsečky v cm, měření m
- modely souměrných útvarů v rovině (krychle, koule, kvádr, jehlan, kužel, válec)

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Čísla a početní operace			
<i>OVO 1 : používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i> <i>OVO 1p: porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</i> <i>OVO 2: čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i> <i>OVO 2p: čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100, zná matematické operátory + , - , =, < , > a umí je zapsat</i> <i>OVO 3: užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i> <i>OVO 4: provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i> <i>OVO 4p: sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</i> <i>OVO 5: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i> <i>OVO 5p: řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru</i>	<i>DV: sčítá a odčítá čísla do 20 s přechodem přes desítku</i> <i>DV: poznává jednotlivá čísla do 100</i> <i>DV: určí počet daného čísla do 100</i> <i>Zapiše a přečte všechna čísla do 100</i> <i>DV: určí posloupnost jednotlivých čísel do 100</i> <i>DV: vyhledá dané číslo v řadě, dokáže přečíst všechna čísla 20 – 100</i> <i>DV: určí a porovná velikost daného čísla</i> <i>DV: najde a zapiše dané číslo na číselné ose</i> <i>DV: porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, rovná se</i> <i>DV: sčítá a odčítá do 100 vybrané příklady, dokáže použít číselné osy, počítá z paměti</i> <i>DV: zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu</i> <i>DV: využívá komutativnosti</i> <i>DV: využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností</i>	Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku Vytváření představ jednotlivých čísel do 100 na základě názoru Počítání do 100 s určením správného počtu, zápisy a čtení čísel Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Počítání a určování předmětů v daném souboru Využívání názorných pomůcek- dominové karty, kostky, počítadlo apod. Čtení, psaní, porovnávání čísel do 100. Orientace na číselné ose Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matem. znaků a symbolů. Psaní jednotlivých čísel 20 – 100. Sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítky (20+30, 45+8) Počítání s použitím závorek Doplňování a využívání komutativního zákona ke kontrole výpočtů Využívání početních situací	<i>OSV-1 rozvoj pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení</i> <i>OSV-4 hledání pomoci při potížích, dobrá organizace času, rozumové zpracování problému</i> <i>OSV-6 vzájemné poznávání se ve skupině/třídě</i> <i>OSV-10 zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů</i> .

do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20		v praktických činnostech Práce ve skupině, postavení členů ve skupině.	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
OVO 10: orientuje se v čase OVO 11: popisuje jednoduché závislosti z praktického života OVO 11p: modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek OVO 12: doplňuje posloupnosti čísel OVO 12p: doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	DV: určuje hodiny, minuty DV: vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí DV: řeší jednoduché slovní úlohy, provádí za pomoci učitele zápisy slovních úloh DV: číslovky řadové - určí místo v řadě	Převody času, měsíc, den, hodina, minuta Určování času na hodinách ručičkových i digitálních Čtení s porozuměním, řešení slovních úloh Vymýšlení slovních úloh na základě poznatků z praktického života Poznávání řadových číslovek, využívání v TV	OSV-1 cvičení dovedností zapamatování
Geometrie v rovině a v prostoru			
OVO 15: rozezná, pojmenuje, vymodeluje, popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky OVO 15p: umí používat pravítko; pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit; rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují OVO 16: porovnávání velikostí útvarů OVO 17: rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	DV: rozezná, pojmenuje krychli, kvádr, kouli, jehlan, kužel, válec. DV: narýsuje úsečku, určí délku úsečky na cm a porovná. DV: určí shodné a neshodné strany geometrických útvarů DV: určí dané geometrické tvary, popíše rozdíly DV: vymodeluje a určí souměrný útvar DV: vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar	Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, jehlan, koule, válec, kužel Modelování těles. Určování odlišností jednotlivých těles. Rýsování úseček, měření pomocí pravítka na cm, porovnávání délek úseček Modelování čtverců, obdélníků, kruhů, trojúhelníků Modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků	OSV-1 cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování OSV-10 zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

Cílové zaměření předmětu ve 3. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 3. ročníku směřuje k:

Čísla a početní operace

- vytváření představ o jednotlivých číslech do 1 000 na základě názoru
- používání přirozených čísel do 1 000 k modelování reálných situací, počítání předmětů v daném souboru
- čtení, zapisování a porovnávání čísel do 1 000, užívání a zapisování vztahů rovnosti, větší, menší
- užívání lineárního uspořádání, zobrazování čísel do 1 000 na číselné ose
- pamětnému a písemnému počítání jednoduchých početních operací s přirozenými čísly do 1 000
- řešení a tvoření úloh samostatně nebo za pomoci učitele, úloh, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

- rozvoji logického myšlení, posilování sebedůvěry žáků, kteří jsou v matematice méně zdatní
- základům využívání výpočetní techniky, ostatních názorných pomůcek k rozvoji matematických znalostí, využití maket peněz k přiblížení životních situací
- užití znalostí v praktickém životě

Geometrie v rovině a v prostoru

- určování geometrických prostorových útvarů - kvádr, válec, krychle, koule, jehlan, kužel
- určování geometrických rovinných útvarů
- rýsování, měření, různá měřidla, jednotky délky
- orientace v prostoru

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Čísla a početní operace			
<i>OVO 1: používá přirozená čísla do 1000 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i> <i>OVO 1p: porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</i> <i>OVO 2: čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i> <i>OVO 2p: čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100, zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat</i> <i>OVO 3: užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i> <i>OVO 4: provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 1 000</i> <i>OVO 4p: sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</i> <i>OVO 5: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i> <i>OVO 5p: řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20</i>	<i>DV: používá komutativnosti v řešení početních operací</i> <i>DV: sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 100 zpaměti i písemně</i> <i>DV: používá násobiku k řešení úloh</i> <i>DV: správně používá matematické symboly +, -, x, :</i> <i>DV: poznává jednotlivá čísla do 1 000 na základě názoru</i> <i>DV: určí počet daného čísla do 100, do 1 000</i> <i>DV: využívá matematické pomůcky</i> <i>DV: porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, rovná se</i> <i>DV: napíše i přečte čísla do 1 000</i> <i>DV: vyhledá číslo, zapíše, porovná na číselné ose</i> <i>DV: využívá matematické znaky</i> <i>DV: zpaměti sčítá i odčítá jednoduché příklady do 1 000</i> <i>DV: zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu</i> <i>DV: využívá komutativnosti</i> <i>DV: sestaví jednoduché slovní úlohy</i> <i>DV: využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností</i>	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 100 zpaměti i písemně Násobikla a dělení v oboru násobilky do 100 Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru Přirozená čísla 0 – 1 000 Určování čísel v řadě do 1 000 po desítkách, stovkách, jednotkách Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Počítání a určování předmětů v daném souboru Využívání názorných pomůcek- dominové karty, kostky, počítadlo apod. Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matem. znaků a symbolů. Psaní a čtení jednotlivých čísel 100 –1000. Číselná osa, znázorňování čísel Určování čísel na číselné ose Porovnávání čísel pomocí číselné osy Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1000	<i>OSV-1 rozvoj pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení</i> <i>OSV-4 hledání pomoci při potížích, dobrá organizace času, rozumové zpracování problému</i> <i>OSV-6 vzájemné poznávání se ve skupině/třídě</i> <i>OSV-10 zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů</i>

		Sčítání a odčítání z paměti Násobení dvojciferných čísel jednociferným Písemné sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel Řešení slovních úloh se dvěma početními výkony Využívání početních situací v praktických činnostech. Práce ve skupině, postavení členů ve skupině.	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
OVO 10: orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času OVO 11: popisuje jednoduché závislosti z praktického života OVO 11p: modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek OVO 12: doplňuje tabulky, doplňuje posloupnosti čísel OVO 12p: doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	DV: orientuje se v jednotkách času: hodina, minuta, vteřina DV: provádí odhady předběžného výsledku měření DV: narýsuje a používá tabulku násobků	Orientace v čase, propojení s prvoukou. Měření jednotek času, vytváření správné představy o jejich velikosti na základě praktických činností. Provádění jednoduchých převodů času Praktické využívání v TV, Prvouce Práce s tabulkami.	OSV-1 cvičení dovedností zapamatování
Geometrie v rovině a v prostoru			
OVO 15: rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	DV: rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku, určí je na krychli, kvádru.	Základní rovinné útvary (trojúhelník, obdélník, čtverec) Různá měřidla délky, měření úsečky	OSV-1 cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování

OVO 15p: umí používat pravítko; pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit; rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují OVO 16: porovnávání velikostí útvarů OVO 17: rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	DV: určí shodné a neshodné strany geometrických útvarů DV: provádí jednoduché převody DV: narýsuje a změří úsečky různé délky DV: narýsuje a změří úsečky v různých polohách DV: vymodeluje a určí souměrný útvar DV: vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar	Jednotky délky: mm, cm, dm, m Přímka, úsečka, bod, průsečík Rýsování Základní prostorové útvary Modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků	OSV-10 zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů
---	---	--	---

5.3 Vzdělávací oblast: INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků při práci s nimi.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat a zpracovávat. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti také v ostatních předmětech.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- praktickým dovednostem, kontaktu s technikou a jejím uplatněním
- orientaci ve světě informací a rozhodování na základě relevantních dat
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, kdy je lepší práci přenechat stroji
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.3.1 Vyučovací předmět: INFORMATIKA

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Informatiky přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Vede žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívá k procesu učení, tvůrčím činnostem a praktickému životu i v budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů

Nabízí žákům řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné i odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit nezdarem a hledá konečné řešení.

Kompetence komunikativní

Nabízí žákům informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Umožňuje žákům podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce, příjemné atmosféry na základě úcty při jednání s druhými lidmi, poskytnout pomoc, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské

Vede žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností.

Kompetence pracovní

Umožňuje žákům používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla.

Kompetence digitální

Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu Informatika

INFORMATIKA	
3. ročník	
OSV-1	samostatnost, pozornost a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení
OSV-4	dobrá organizace času a pracovního místa, uvolnění/relaxace
OSV-8	efektivní komunikace, hledání pomoci při potížích
MKV-4	www.stránky – vyhledávání a zpracovávání informací týkající se kultury
ENV-1	informace o životním prostředí v různých ekosystémech

3. Učební plán předmětu v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	celkem
Informatika	-	-	1	1

Výuka probíhá na počítačích či tabletech v běžné učebně s připojením k internetu. Některá témata realizujeme bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích nebo v menší skupině, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák, dvojice nebo skupina, pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje, diskutuje, tvoří, řeší problémy a spolupracuje. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení.

K realizaci výuky používáme stávající a dokoupené vybavení (audiovizuální technika, počítače, tablety, fotoaparát, digitální mikroskop, programovatelné pomůcky apod.).

Vyučovací předmět: Informatika

Očekávané výstupy vzdělávacího předmětu jsou stanoveny pro 2. období 1. stupně, proto se bude škola v hodinách Informatiky ve 3. ročníku snažit zahájit cílený proces rozvoje digitálních kompetencí v tomto vzdělávacím obsahu.

Digitální technologie

1. najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- 1p. najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
2. propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
3. dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
- 3p. popíše bezpečností a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Data, informace, modelování

4. popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- 4p. popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
5. vyčte informace z daného modelu

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Digitální technologie – ovládání digitálního zařízení			
<i>OVO 1 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</i> <i>OVO 1p: najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu</i> <i>OVO 3: dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</i> <i>OVO 3p: popíše bezpečnost a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi</i>	<i>DV: pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží</i> <i>DV: vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem</i> <i>DV: edituje digitální text, vytvoří obrázek</i> <i>DV: přehraje zvuk či video</i> <i>DV: uloží svoji práci do souboru, otevře soubor</i> <i>DV: používá krok zpět, zoom</i> <i>DV: řeší úkol použitím schránky</i> <i>DV: dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením</i>	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program	<i>OSV-1 samostatnost, pozornost a soustředění</i> <i>OSV-4 dobrá organizace času a pracovního místa, uvolnění/relaxace</i> <i>OSV-8 efektivní komunikace, hledání pomoci při potížích</i>
Digitální technologie – práce ve sdíleném prostředí			
<i>OVO 1 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</i> <i>OVO 1p: najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu</i> <i>OVO 2: propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</i> <i>OVO 3: dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</i> <i>OVO 3p: popíše bezpečnost a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi</i>	<i>DV: uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů</i> <i>DV: najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci</i> <i>DV: propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí</i> <i>DV: pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj</i> <i>DV: při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online</i>	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	<i>OSV-1 řešení problémů, dovednosti pro učení</i> <i>MKV-4 www.stranky – vyhledávání a zpracovávání informací</i> <i>ENV-1 informace o životním prostředí v různých ekosystémech</i>

	<i>aplikace DV: rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého</i>		<i>OSV-8 efektivní komunikace, hledání pomoci při potížích</i>
Data, informace, modelování – úvod do kódování a šifrování dat a informací			
<i>OVO 4: popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji OVO 4p: popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví OVO 5: vyčte informace z daného modelu</i>	<i>DV: sdělí informaci obrázkem DV: předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel DV: zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text DV: zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky DV: obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček</i>	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	<i>OSV-1 samostatnost, cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení</i> <i>OSV-8 efektivní komunikace</i> <i>MKV-4 www.stránky – vyhledávání a zpracovávání informací</i>

5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Výchova a vzdělání dětí v této oblasti má připravit do života lidi, kteří budou přiměřeně zorientováni ve světě, tj. budou schopni nalézt své místo v rodině, zaměstnání, společenském životě. Budou umět pečovat o své zdraví, využít svůj volný čas a žít stylem, který umožní život i dalším generacím. Důležité je vnímání života přírody a lidské společnosti jako celku, v němž má každá bytost své nezastupitelné místo, člověk pak zaujímá v rámci tohoto celku specifickou pozici, která mu poskytuje příležitost k využití svobodné vůle v utváření vlastního světa, avšak nese s sebou také zodpovědnost jako nutný atribut bytosti zaujímající nejvyšší stupeň vývojového žebříčku.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do *pěti tematických okruhů*.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí. Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5.4.1 Vyučovací předmět: **PRVOUKA**

Cíle v oblasti postojů:

- jsem školák
- pozitivní vztah ke vzdělání, ke spolužákům, učitelům a škole jako instituci
- negativní vztah k nežádoucím formám chování, jako je podlost, lež, krádež a násilí
- chování ve škole je v určitých ohledech odlišné od chování doma nebo venku
- chci se chovat správně
- pozitivní vztah k přírodě a její ochraně
- staří a postižení lidé, malé děti, těhotné ženy a slabí jedinci si zaslouží ochranu a pozornost.
- zdraví a rodina má vysokou nenahraditelnou hodnotu.
- každý člověk má svá práva a povinnosti

Cíle v oblasti dovedností a schopností:

- používat prakticky základní formy společenského styku
- připravit si své pracovní místo, plnit své základní školní povinnosti
- respektovat dohodnutá pravidla při hrách s ostatními dětmi
- sdělit jméno, příjmení a adresu
- znát pravidla bezpečné komunikace s cizími lidmi, vědět, kde a jak požádat o pomoc v případě nouze
- napsat svoji adresu a adresu školy
- v okolí školy a bydliště umět určit hlavní světové strany, orientovat se v jednoduchém plánu okolí školy
- pohybovat se podle pravidel pro chodce.
- dodržovat dopravní kázeň, připravovat se na roli cyklisty
- orientovat se bezpečně v kalendáři. Přechít na hodinách čas na hodiny a minuty
- zapsat počasí pomocí dohodnutých značek
- pozorovat jevy v přírodě a pozorování jednoduchým způsobem sdělit
- pozorovat lupou a pořídit jednoduchý nákres pozorování
- měřit délku a teplotu
- podle instrukce provést jednoduchý pokus
- dovést pečovat o rostliny
- připravit vhodné krmivo do krmítka pro ptáky nebo krmelce pro zvěř
- třídit odpady
- umět správně pojmenovat části svého těla včetně intimních částí
- provádět základní úkony osobní hygieny
- přiložit na ránu náplast a jednoduchý obvaz, změřit si teplotu

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Prvouky přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti. Učitel nabízí různé zdroje informací a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...). Učitel jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Učitel nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím učí žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřuje. Učitel společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu. Učitel poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Učitel umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla. Učitel poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učí žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu. Učitel je žákům rádcem a tím vede žáka k tomu, že žák umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat; učitel umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů. Učitel vytváří situace, v nichž starší žáci mohou objasňovat mladším již zvládnuté učivo a tak prakticky ukazuje žákům perspektivu vlastního rozvoje a posiluje pocit zodpovědnosti k mladšímu a ochotu pomáhat méně pokročilým.

Kompetence občanské

Učitel uznává možnost volby při rozhodování a tím umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností. Rovněž umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí a vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím jej učí chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní

Učitel poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel. Učitel předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí.

Kompetence digitální

Zapojením digitálních technologií umožňujeme žákům názornější porozumění přírodním jevům, které nelze pozorovat v reálných podmínkách, rozšiřuje možnosti provádění a zaznamenání pokusů, slouží k prohlížení rozměrných 3D objektů a k 3D prohlídkám pamětihodností (virtuální prohlídky měst, muzeí). Upozorňujeme žáky na respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací. Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

PRVOUKA			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
OSV-1	<i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů</i>		
OSV-2	<i>moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samé/mu, moje vztahy k druhým lidem</i>		
OSV-3	<i>organizace vlastního času, plánování učení</i>		
OSV-4	<i>dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích</i>		
OSV-5	<i>cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – nápady, originalita, tvořivost</i>		
OSV-6	<i>vzájemné poznávání ve třídě</i>		
OSV-7	<i>chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc</i>		
OSV-8	<i>komunikace v různých situacích</i>		
			<i>pravda, lež a předstírání v komunikaci, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci</i>
OSV-10	<i>zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů</i>		
OSV-11	<i>vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování</i>		
VDO-2			<i>přijímání odpovědnosti za své činy a chování</i>
MKV-1			<i>poznávání vlastního kulturního zakotvení</i>
MKV-2	<i>právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)</i>		
ENV-1	<i>les</i>	<i>louka, pole, vodní zdroje,</i>	<i>lidské sídlo, kulturní krajina</i>
ENV-2	<i>voda</i>	<i>voda, půda</i>	<i>voda, ovzduší, půda</i>
ENV-3	<i>ochrana přírody</i>	<i>ochrana přírody, změny v krajině</i>	<i>doprava a životní prostředí, vliv průmyslu na životní prostředí, ochrana životního prostředí</i>
MDV-2			<i>vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti</i>

3. Učební plán předmětu Prvouka v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	Celkem
Prvouka	2	2	3	7

Vyučovací předmět: **Prvouka**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák 3. ročníku:

MÍSTO, KDE ŽIJEME

1. vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
2. začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci
3. pozoruje okolní krajinu

LIDÉ KOLEM NÁS

4. rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
5. odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

LIDÉ A ČAS

6. využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
7. pojmenuje některé kulturní a historické památky, významné události regionu, v němž žije
8. uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

ROZMANITOST PŘÍRODY

9. pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
10. roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
11. provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

12. uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
13. rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
14. chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
15. reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vzdělávání předmětu Prvouka v 1. ročníku

Prvouka v 1. ročníku je soustředěna kolem dvou základních témat. V prvním pololetí je to zejména začlenění dítěte do života třídy a školy. Celým rokem prochází pozorování změn v přírodě v různých ročních dobách. Témata prvouky představují velmi často jádro, kolem kterého je koncipován celý školní den, případně i delší časové období.

Na právě aktuální téma navazují další předměty, které ho umožní nahlížet z jiných pohledů. Tento způsob podporuje v dětech návyk komplexního přístupu, udržuje zájem dětí střídáním činností, utvrzuje pocit smysluplnosti a poskytuje hlubší prožití a vhled do dané oblasti.

Tematické okruhy v předmětu Prvouka v 1. ročníku

- Jsem školák: moje škola, učitelé, spolužáci, základy společenského styku, moje pracovní místo, moje školní povinnosti
- Jsem chodec: základy dopravní výchovy chodce, bezpečná cesta do školy
- Moje rodina: moje adresa, moje rodina, příbuzenské vztahy, můj volný čas, moje zájmy, čím se baví ostatní, pomáháme si
- Roční doby: změny v přírodě, počasí, tradice (Vánoce, Velikonoce)
- Živočichové a rostliny: v jednotlivých ročních dobách, pozorování přírody, hry dětí
- Orientace v čase: (měsíce, dny, celé hodiny)
- Části lidského těla: chci znát své tělo a chci o něj pečovat, názvy vnějších částí lidského těla včetně částí intimních, důležitost všech částí lidského těla, odmítání hanlivých (vulgárních) výrazů v souvislosti s lidským tělem, znalost správných názvů částí těla je nezbytná například ve styku s lékařem
- Pečujeme o své zdraví: osobní hygiena, správná výživa, nemoc, úraz, prevence

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Místo, kde žijeme			
<i>OVO 1: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i> <i>OVO 1p: orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy; popíše a zvládne cestu do školy</i>	<i>DV: zná název školy, jméno učitelky, vychovatelky, ředitelky školy</i> <i>DV: rozlišuje jednotlivá povolání vyskytující se ve škole</i> <i>DV: orientuje se v prostředí školy</i> <i>DV: zná cestu do školy a zpět, rozpozná „kritická místa“</i> <i>DV: zná zásady chování ve styku s neznámými lidmi, na modelu rozpozná, které situace by mohly být rizikové a ví, jak se v nich zachovat</i>	Domov – prostředí domova orientace v místě bydliště adresa bydliště žáka bezpečná cesta do školy riziková místa a situace	<i>MKV 2: Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování</i>

	<i>DV: zná pravidla bezpečné chůze po chodníku, po silnici</i> <i>DV: přechází silnici na bezpečném místě</i> <i>DV: orientuje se ve škole – rozmístění tříd, jídelna, školní družina</i>	škola – prostředí školy, orientace ve škole, činnosti ve škole	
OVO 3: pozoruje okolní krajinu	<i>DV: rozpozná ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka) v blízkosti školy a domova</i> <i>DV: uvědomuje si rozdíl mezi silnicí, polní cestou, lesní cestou</i> <i>DV: uplatňuje bezpečné chování na různých typech cest</i>	Obec – její části, významné budovy v obci, poloha v krajině, okolí školy riziková místa a situace	
Lidé kolem nás			
OVO 4: rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům OVO 4p: zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy; má osvojené základy společenského chování; projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	<i>DV: rozlišuje vztahy v rodině (rodiče, děti, prarodiče, teta, strýc)</i> <i>DV: vypráví o životě v rodině na základě osobních zkušeností</i> <i>DV: vnímá role v rodině a vztahy mezi jednotlivými členy rodiny</i> <i>DV: uvědomuje si rozdíl mezi právem a povinností v souvislosti s rolemi v rodině (rodič – dítě)</i> <i>DV: zprostředkovává ostatním oslavy a tradice v rodině na základě vlastní zkušenosti</i> <i>DV: podílí se na vytváření pravidel soužití</i> <i>DV: vnímá pravidla soužití jako nutnou součást mezilidských vztahů</i> <i>DV: připraví si pomůcky podle pokynu učitele</i> <i>DV: učí se rozlišovat nežádoucí formy chování</i> <i>DV: začíná si uvědomovat rozdíly</i>	Rodina – postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy, rodinné soužití, pomoc v rodině, oslavy a zvyky v rodině v různých kulturách a částech světa soužití lidí - komunikace v rodině projevy lásky a citu, pomoc slabým Škola – pravidla soužití: vztahy mezi dětmi, ohleduplnost, etické zásady, vzájemná pomoc a respektování Chování lidí: pravidla společenského styku – pozdrav, poděkování právo a spravedlnost – právo na relaxaci, na základní lidské potřeby (pitný režim, toaleta), práva a povinnosti žáků školy povinnosti: v rodině, ve škole	OSV 7: Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc OSV 6: Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě OSV 11: Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování

	<i>mezi spolužáky (charakter, vlastnosti, dovednosti, schopnosti)</i> <i>DV: tyto rozdílly se snaží respektovat</i> <i>DV: vnímá rozdíl mezi základními lidskými právy a naplňováním povinností</i> <i>DV: na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů</i>	hospodaření s penězi na modelové situaci - kapesné	
Lidé a čas			
OVO 6: využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti přítomnosti a budoucnosti	<i>DV: orientuje se v čase (rok, měsíc, týden, den, hodina, včera, dnes, zítra)</i> <i>DV: sestavuje svůj režim dne s ohledem na povinnosti i práva</i> <i>DV: vyjmenuje dny v týdnu</i> <i>DV: orientuje se v souvislostech (dnes pondělí, včera neděle) minulosti, přítomnosti a budoucnosti)</i>	Orientace v čase a časový řád – určování času, denní režim, kalendář, roční období	OSV 3: Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení OSV 4: Psychohygiena: dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích
Rozmanitost přírody			
OVO 9: pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích OVO 9p: pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<i>DV: vyjmenuje roční období a pojmenuje jejich základní charakteristické rysy</i> <i>DV: rozlišuje skupenství vody na základě vlastního pozorování</i> <i>DV: přiřadí do ročních období významné oslavy a tradice (Vánoce, Velikonoce)</i> <i>DV: uvědomuje si tradiční význam svátků</i>	Orientace v čase – roční období, kalendář, významné dny a svátky	ENV 2: Základní podmínky života: voda OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – nápady, originalita, tvořivost
OVO 10: roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě OVO 10p: pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat; pojmenuje základní druhy ovoce	<i>DV: popíše změny v životě rostlin a živočichů v lese v jednotlivých ročních dobách</i> <i>DV: určí listnaté, jehličnaté stromy a ovocné stromy</i> <i>DV: rozlišuje strom, keř a bylinu</i>	Rostliny a živočichové, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: ochrana rostlin a živočichů	ENV 1: ekosystémy - les ENV 3: Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody

zeleniny	<i>DV: pojmenuje základní části stromu a byliny</i> <i>DV: podle viditelných znaků rozlišuje ovoce a zeleninu</i> <i>DV: určí domácí i volně žijící zvířata</i> <i>DV: pojmenuje mláďata domácích zvířat</i> <i>DV: uvědomuje si význam živé přírody pro člověka</i>		
<i>OVO 11: provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti</i> <i>OVO 11p: provede jednoduchý pokus podle návodu</i>	<i>DV: provádí jednoduchá pozorování změn v přírodě v souvislosti s ročními obdobími</i> <i>DV: změny zapisuje pomocí jednoduchých značek</i> <i>DV: uvědomuje si nebezpečí extrémních jevů v přírodě a na modelové situaci rozliší žádoucí a nebezpečné reakce</i>	Jednoduché pokusy a pozorování Nebezpečné jevy v přírodě (blesk, povodeň, požár, vítr) – mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů
Člověk a jeho zdraví			
<i>OVO 12: uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i> <i>OVO 12p: uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění; pojmenuje hlavní části lidského těla</i>	<i>DV: pojmenuje základní části lidského těla</i> <i>DV: uplatňuje přirozený pitný režim</i> <i>DV: sestavuje vyvážený denní režim i s ohledem na pohybové aktivity</i> <i>DV: vyjmenuje zásady správné životosprávy</i> <i>DV: dodržuje správné hygienické návyky (mytí rukou, celková osobní hygiena, čisté zuby)</i> <i>DV: rozliší nemoc a úraz, pozná projevy běžné nemoci (nachlazení, rýma, angína)</i> <i>DV: ví, jak se zachová při drobném poranění (přivolání dospělého, poskytnutí základního ošetření)</i> <i>DV: zná zásady vhodného chování u lékaře (i zubního)</i>	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka péče o zdraví – nemoc, drobná poranění a úrazy, první pomoc	OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem OSV 4: Psychohygiena: dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích OSV 1: Rozvoj schopností poznání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

OVO 13: rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných OVO 13p: rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných; uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu	DV: zná zásady bezpečného chování ve skupině a uvědomuje si následky svého chování DV: snaží se předcházet úrazům a poraněním u sebe i druhých DV: ví, kde jsou nebezpečná místa na cestě do školy i ze školy DV: pozná přechod pro chodce, světelnou signalizaci DV: zná zásady bezpečné chůze po chodníku i po silnici DV: připravuje se na roli cyklisty – jízda v doprovodu starších, ochranné prvky při jízdě na kole	Osobní bezpečí – krizové situace (šikana, týrání) Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: můj vztah ke mně samé/mu, moje vztahy k druhým lidem
OVO 14: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek OVO 14p: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	DV: ví, jak se chovat při setkání s neznámými osobami DV: upozorní na podezřelé chování jedince dospělou osobu (rodič, učitel, vychovatelka) DV: vyhýbá se osamělým místům, kde by byl vystaven nebezpečí DV: na modelové situaci předvede volání na tísňovou linku	Osobní bezpečí; rozezná riziková místa a situace Tísňové volání	OSV 8: Komunikace: komunikace v různých situacích
OVO 15: reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech OVO 15p: reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	DV: naslouchá a respektuje pokyny dospělých DV: zachová klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů	Mimořádné události Cvičný poplach	

Vzdělávání předmětu Prvouka ve 2. ročníku

Pojetí Prvouky v druhém ročníku se v zásadě neliší od ročníku prvního. Pro děti je zajímavé, umožníme-li jim využít nabyté dovednosti čtení a psaní. Nalezneme-li vhodnou spojitost mezi tématem, kterému se chceme věnovat v prvouce, zpestříme tak významně vyučování jazykové složky i prvouky samotné. V prvouce lze nalézt velmi často témata vhodná k motivaci, neboť tato vycházejí ze zkušeností dětí a využívají aktuálního pozorování přírody i událostí v lidské společnosti.

Tematické okruhy Prvouky ve 2. ročníku:

- Žiji mezi lidmi: základy slušného chování v rodině a společnosti, ohleduplnost, kamarádství, správné stolování, datum narození, adresa školy
- Náš rok: orientace v čase - kalendářní a školní rok, týdny, dny, hodiny a minuty, denní režim dětí, práce a odpočinek, minulost, současnost, budoucnost, úcta k tradicím a památkám
- Příroda kolem nás: ochrana přírody, domácí zvířata a jejich mláďata, domácí mazlíčci, pokojové rostliny, zelenina, ovoce (ovocné stromy), volně žijící živočichové a volně rostoucí rostliny v rámci společenstev okolí lidských sídlišť, lesa, louky, polí a okolí vod, pomoc živočichům v přírodě v nepříznivých situacích, proměny přírody v ročních obdobích
- Člověk a jeho smysly: péče o sluch a zrak
- Pečujeme o zdraví: prevence nemocí a úrazů, zdravý životní styl, vliv pohybu na zdraví, poučení o škodlivosti kouření, základy duševní hygieny
- Technika a práce lidí: povolání rodičů, úcta k práci a jejím výsledkům, hry a hračky dříve a nyní
- Dopravní výchova: prohlubování dopravních návyků chodce, dítě v dopravních prostředcích

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Místo, kde žijeme			
<i>OVO 1: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i> <i>OVO 1p: orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy; popíše a zvládne cestu do školy</i>	<i>DV: popíše svoji cestu do školy</i> <i>DV: rozezná základní dopravní značky, přechází na přechodu pro chodce, zná semafor</i> <i>DV: vyjmenuje běžné dopravní prostředky včetně hromadných</i> <i>DV: ví, kde je autobusová zastávka a jak se na ní chovat</i>	Domov: prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka Bezpečná cesta do školy Riziková místa a situace	<i>MKV 2: Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)</i>
<i>OVO 3: pozoruje okolní krajinu</i>	<i>DV: popíše svůj domov (byt, dům)</i> <i>DV: vyjmenuje jednotlivé místnosti svého domova a jeho vybavení</i> <i>DV: jednoduše vysvětlí rozdíl mezi vesnicí a městem</i> <i>DV: pozná významné budovy v obci</i>	Domov: prostředí domova, panelový dům, nájemní dům, byt, vesnice, město Obec: úřady, policie, hasiči, nemocnice, pošta, nádraží, kulturní zařízení, jiné dominanty	

Lidé kolem nás			
<i>OVO 4: rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</i> OVO 4p: zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy; má osvojené základy společenského chování; při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně; projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům <i>OVO 5: odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i> OVO 5p: pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	<i>DV: zná role rodinných příslušníků</i> <i>DV: orientuje se v širších rod. vztazích (sestřenice, teta, strýc)</i> <i>DV: hovoří o významných událostech v rodině (oslavy, výročí)</i> <i>DV: vyjmenuje povolání členů rodiny</i> <i>DV: používá peníze v běžných situacích</i> <i>DV: zná běžné domácí práce, přiměřeně se některých účastní</i> <i>DV: rozliší pojem „známý rodiny“ na základě důvěry a míry přátelství</i> <i>DV: nejen barva vlasů liší lidi navzájem</i> <i>DV: uvědomuje si odlišnosti v nářečí i cizím jazyku</i> <i>DV: vnímá povahové vlastnosti jako další prvek odlišností</i> <i>DV: uvědomuje si odlišnosti podle různých zájmů a koníčků</i> <i>DV: vypráví o svých koníčcích a zálibách</i>	Rodina: známí a noví lidé – odstupňování známosti podle důvěry a přátelství (pomoci) Jak se seznamujeme: na co musíme být opatrní, rizikové situace, rizikové chování Práce, zaměstnání, řemesla, hospodaření v rodině – zaměstnání (příjmy a výdaje domácnosti) a práce v domácnosti, mateřská dovolená, nezaměstnanost, odpočinek, zábava Využití volného času: cestování, sport, hry kultura, koníčky Podobní a odlišní lidé – barva pleti, místní původ, povahové vlastnosti, jazyk a nářečí Volný čas	<i>OSV 7: Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc</i> <i>OSV 6: Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě</i> <i>OSV 11: Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování</i>
Lidé a čas			
<i>OVO 6: využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i> OVO 6p: pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase; zná rozvržení svých denních činností	<i>DV: rozlišuje jednotlivé části dne, (ráno, dopoledne...)</i> <i>DV: určuje celé hodiny, půlhodiny, čtvrt hodiny</i> <i>DV: vyjmenuje měsíce kalendář. roku a přiřadí k nim volnočasové aktivity</i> <i>DV: vyjmenuje měsíce škol. roku a přiřadí k nim důležité mezníky (začátek a konec roku, pololetí)</i> <i>DV: přiřadí členy rodiny časovým pojmům</i>	Orientace v čase: hodiny nástěnné, sluneční, přesýpací (historické hledisko) Budík, hodiny náramkové, věžní Kalendář, diář Minulost a současnost: dříve, dávno, nedávno, včera, předevčirem, zítra, pozítří	<i>OSV 3: Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení</i> <i>OSV 4: Psychohygienu: dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích</i>

	DV: znázorní jednoduchý rodokmen - strom života rodiny	Rodokmen	
Rozmanitost přírody			
OVO 9: pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích OVO 9p: pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	DV: pozoruje přírodu v ročních obdobích DV: svá pozorování zapíše domluvenými značkami DV: dokáže jednoduše definovat pojmy - savec, pták, hmyz DV: ptáci stěhovaví a přezimující DV: stromy opadavé a neopadavé	Proměny přírody Živočichové ve volné přírodě: srst, přezimování, stavba těla ptáků, savců Ptáci a jejich hnízda, péče o ptáky v zimě	ENV 2: Základní podmínky života: voda, půda OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – nápady, originalita, tvořivost
OVO 10: rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě OVO 10p: pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat; pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny	DV: zná pojmy – zelenina, ovoce, zemědělské plodiny DV: ví, které zemědělské plodiny se vyskytují v regionu DV: zná stavbu těla rostlin – kořen, stonek, list, květ, plod DV: rozlišuje druhy zeleniny – košťálová, kořenová, listová, cibulová, plodová DV: přiřadí ovoce k ovocnému stromu DV: rozlišuje druhy ovoce – malvice, peckovice, bobule DV: přiřadí pojmy – dužnina, jádřinec, pecka, semeno, slupka DV: zná význam ovoce a zeleniny v jídelníčku člověka DV: zná význam pokojových rostlin DV: jednoduchým způsobem se stará o rostliny ve třídě nebo na školním záhonku DV: zná zvířata, která můžeme chovat v bytě DV: popíše, jak se o zvířata v zajetí staráme	Zemědělské plodiny Zelenina a ovoce: – jejich druhy a význam pro člověka Chráněné rostliny Chránění živočichové Ochrana životního prostředí Péče o zdraví Pokojevé rostliny Domácí mazlíčci Péče o zvířata v zajetí – podmínky života	ENV 1: Ekosystémy: les, pole, louka, vodní zdroje ENV 3: Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody, změny v krajině

	DV: ví, proč a jak jsou užitečné včely DV: zná kvetoucí rostliny na louce (léčivé byliny) DV: vyjmenuje hmyz vyskytující se na louce DV: vyjmenuje polní plodiny – obilí, zná jejich význam DV: rozlišuje práce na poli – setí, sklizeň DV: ví, co dává les člověku DV: ví, jak se v lese chováme a jak jej chráníme DV: pozná stromy jehličnaté a listnaté DV: vysvětlí, co můžeme vyčíst z pařezu DV: zná ptáky a zvířata žijící v lese DV: podle atlasu hub pojmenuje alespoň tři jedlé a tři jedovaté houby DV: zná živočichy žijící u vody a ve vodě DV: vysvětlí, co je nebezpečím pro čistotu rybníků a řek	Ekosystém – louka Ekosystém – pole Ekosystém – les Rizika v přírodě Ekosystém – rybník, řeka	
OVO 11: provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů OVO 11p: provede jednoduchý pokus podle návodu	DV: pozoruje a zapisuje růst rostlin ze semena (fazol, čočka, řeřicha) DV: jednoduchým způsobem zjišťuje čistotu vody v přírodě DV: pozoruje změny skupenství vody DV: pozoruje a zapisuje změnu vnitřní i venkovní teploty v závislosti na ročním období DV: V zápise vyhledá nejvyšší a nejnižší teplotu. DV: Uvede příklad živelné pohromy, ví, kdo v takové situaci pomáhá. DV: zakládá herbář nebo sbírku plodů	Semeno – rostlina Pokusy – vlastnosti vody Ochrana životního prostředí – voda Teplota vzduchu Mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Herbář	OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

Člověk a jeho zdraví			
OVO 12: uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví OVO 12p: uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění; pojmenuje hlavní části lidského těla	DV: popíše své hygienické návyky během dne DV: rozezná a umí použít mycí, čistící a prací prostředky a zná rizika jejich nesprávného používání DV: vysvětlí, proč je nezbytné udržovat pracovní místo a dům v pořádku a čistotě DV: rozlišuje části trupu, hlavy, horní a dolní končetiny DV: zná pět smyslů a ví, jak je chráníme DV: seznámí se se základními vnitřními orgány člověka – mozek, plíce, srdce, žaludek DV: porovnává funkci vnitřních orgánů se životem rostlin a zvířat	Hygiena a čistota Pořádek a čistota Prevence úrazů – první pomoc Péče o zdraví Lidské tělo – vnitřní orgány	OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem OSV 4: Psychohygiena: dobrá organizace času, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích OSV 1: Rozvoj schopností poznání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů
OVO 13: rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných OVO 13p: rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných; uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu	DV: ví, co je úraz (jak vzniká) DV: ví, jak přivolat pomoc DV: zná základní vybavení lékárničky DV: respektováním pravidel chování, předchází případným úrazům DV: zná některé dětské nemoci (nakažlivé) a ví, jak neohrožovat druhé DV: zná a dodržuje pravidla silničního provozu – chodec DV: připravuje se na roli cyklisty – jízda v doprovodu starších, ochranné prvky při jízdě na kole DV: učí se předvídat nebezpečí na silnici a na chodníku i při hrách DV: umí se slušně a bezpečně chovat v hromadné dopravě	Péče o zdraví Čísla tísňového volání: 150, 155, 158, správný způsob volání na tísňovou linku Pravidla chování Dětské nemoci, ochrana před infekcemi Osobní bezpečí: bezpečné chování v silničním provozu, předcházení rizikovým situacím v dopravě (bezpečnostní prvky) krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru Hromadná doprava	OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem

<i>OVO 14: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> <i>OVO 14p: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i>	<i>DV: učí se komunikovat s cizími lidmi bez ostychu, ale obezřetně</i> <i>DV: ví, komu se může svěřit s nepříjemným pocitem při komunikaci s neznámým člověkem</i> <i>DV: na modelové situaci předvede volání na tísňovou linku</i> <i>DV: požádá o pomoc pro svého kamaráda</i> <i>DV: vnímá rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím</i> <i>DV: neakceptuje násilí jako zábavu</i>	Osobní bezpečí: rizikové prostředí Osobní bezpečí: služby odborné pomoci Tísňové volání Brutalita a násilí v médiích	<i>OSV 8: Komunikace: komunikace v různých situacích</i>
<i>OVO 15: reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> <i>OVO 15p: reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	<i>DV: naslouchá a respektuje pokyny dospělých</i> <i>DV: zachová klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů</i>	Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) Cvičný požární poplach.	

Vzdělávání předmětu Prvouka ve 3. ročníku

Třetí ročník uzavírá první etapu výchovy a vzdělávání dětí zaměřenou na oblast přírody a společnosti. Základním zdrojem informací je stále bezprostřední dětská zkušenost, konkrétní věci a jevy v přírodě a společnosti. Na základě této konkrétní zkušenosti dochází již k prvním zobecněním a vytváření základů budoucích postojů mladého člověka.

Tematické okruhy Prvouky ve 3. ročníku:

- Místo, kde žijí - okolí školy, okolí bydliště, orientace v místní krajině, hlavní světové strany, základní orientace v turistické mapě a mapě ČR
- Minulost naší obce (města), lidé a jejich práce, volný čas, služby, kultura, sport, školství, náboženství
- Planeta Země jako součást Sluneční soustavy, pohyb Země a Měsíce v souvislosti s proměnami přírody v ročních obdobích
- Neživá příroda - základní vlastnosti látek a změny látek (hmotnost, teplota, objem), koloběh vody v přírodě, voda, půda a vzduch jako nezbytné podmínky života
- Živá příroda - rostliny kvetoucí a nekvetoucí, části rostlin, hospodářské a léčivé rostliny, rostliny v okolí školy, rostliny ve volné přírodě jako součást společenstev a potravního řetězce živočichů, živočichové - rozmanitost, stavba těla vybraných druhů, hospodářská a domácí zvířata, volně žijící živočichové a jejich ochrana, společenstva a potravní řetězce
- Ochrana přírody a životního prostředí - ochrana živočichů a rostlin, přírodního prostředí, životní prostředí člověka a jeho ochrana – Země jako komplexní, živoucí organismus
- Člověk - správné držení těla, správné pracovní polohy při běžných činnostech ve škole i doma, volba oblečení a správné obuvi, péče o zdraví, otužování
- Dopravní výchova - dopravní kázeň, cestování dopravními prostředky, dokončení výchovy chodce

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Místo, kde žijeme			
<i>OVO 1: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i> <i>OVO 1p: orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy; popíše a zvládne cestu do školy</i>	<i>DV: ví, kdy a kde se narodil, kde prožil své dětství</i> <i>DV: řekne a napíše celou svoji adresu</i> <i>DV: pojmenuje jednotlivé místnosti bytu a jejich vybavení</i> <i>DV: popíše a do plánu obce zakreslí cestu z místa bydliště do školy</i> <i>DV: do plánu vyznačí i polohu významných míst</i> <i>DV: pojmenuje a zakreslí nebezpečná místa</i> <i>DV: vysvětlí význam dopravních značek z okolí bydliště a školy</i>	Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka Bezpečná cesta do školy Riziková místa a situace	<i>MKV 2: Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, uplatňování principu slušného chování (základní morální hodnoty)</i>
<i>OVO 2: začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</i>	<i>DV: vypráví zajímavosti z místní historie</i> <i>DV: vyjmenuje významné historické památky z nejbližšího okolí</i> <i>DV: mapuje okolí školy a bydliště</i> <i>DV: nakreslí jednoduchý orientační plán</i> <i>DV: orientuje se v dalších částech obce, zná směr cesty</i> <i>DV: zná nejbližší okolní obce, vyhledává je na regionální mapě</i> <i>DV: pracuje s regionální mapou, dává do souvislosti vyčtené údaje – řeky, silnice, obce, popíše podle mapy cestu do krajského města</i>	Obec Minulost a současnost obce Rozdíly mezi městem a vesnicí Plán obce a blízkého okolí Mapa Značky na mapě	<i>MKV 1: Kulturní difference: poznávání vlastního kulturního zakotvení</i> <i>ENV 3: Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí</i>

	<i>DV: ví, podle čeho se orientuje ve volné přírodě a na neznámém místě</i> <i>DV: Na mapě ČR ukáže polohu nejbližších měst, řek a hor, hlavní město republiky a sousedící státy.</i>	Česká republika	
Lidé kolem nás			
OVO 4: rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům OVO 4p: zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy; má osvojené základy společenského chování; projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	<i>DV: vypráví, při jakých příležitostech se setkává širší rodina</i> <i>DV: pojmenuje příbuzenské vztahy v rodině s určením otcovy, matčiny strany</i> <i>DV: hovoří o pravidlech chování v rodině, pojmenuje svoji pravidelnou účast na chodu domácnosti</i> <i>DV: rozezná nutné výdaje domácnosti od výdajů na zábavu</i> <i>DV: naslouchá různým názorům spolužáků</i> <i>DV: vychází vstříc přiměřeným požadavkům</i> <i>DV: umí dát najevo svůj nesouhlas bez projevu agresivity či ironie</i> <i>DV: všímá si brutality v médiích, ví, že pravidla chování v mediálním a skutečném světě se mohou lišit</i>	Rodina – příbuzenské vztahy, oslavy, tradice Role v rodině, pravidla chování a soužití v rodině Třída, škola – respektování různých povahových vlastností a dalších odlišností, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality Spolužáci s různým zdravotním postižením Hospodaření v rodině – výplata, spoření, útrata, kapesné	OSV 7: Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc MKV 2: Lidské vztahy: právo všech lidí žít společně OSV 6: Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve třídě OSV 8: Komunikace: pravda, lež a předstírání v komunikaci OSV 11: Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, pomáhající chování MDV 2: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti
OVO 5: odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností OVO 5p: pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	<i>DV: zná povolání svých rodičů i blízkých příbuzných a dokáže jednoduše popsat, co se dělá v daném povolání</i> <i>DV: vyvozuje potřebu i význam povolání (pro rodinu, společnost, kolektiv)</i> <i>DV: chápe práci jako zdroj příjmů rodiny</i> <i>DV: uvědomuje si rozdíl mezi psychickou a fyzickou prací</i>	Povolání, práce, služby, řemesla, odměna za práci Nákup a prodej zboží a služeb Fyzická a psychická práce Relaxace – volný čas	
Lidé a čas			

OVO 6: využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti OVO 6p: pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase; zná rozvržení svých denních činností	DV: pro orientaci v čase běžně používá kalendář DV: v kalendáři s jistotou vyhledá datum narození svého i členů blízké rodiny DV: popíše různá měřidla času DV: ví, kde získá informace o životě v dávných dobách	Orientace v čase, časový řád	OSV 3: Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení OSV 4: Psychohygiena: dobrá organizace času
OVO 7: pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu, v němž žije OVO 7p: rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti OVO 8: uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost OVO 8p: poznává různé lidské činnosti	DV: pojmenuje významné rodáky a přiřadí k nim danou činnost DV: vysvětlí, co je kronika obce DV: u prarodičů a pamětníků zjišťuje informace o minulosti obce, zejména o životě dětí v rodině a společnosti v dřívějších generacích	Významné osobnosti současnosti i nedávné minulosti Regionální báje a pověsti Jak žili lidé dříve Kronika	MKV 1: Kulturní diference: poznávání vlastního kulturního zakotvení
Rozmanitost přírody			
OVO 9: pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích OVO 9p: pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	DV: vyjmenuje základní podmínky života na Zemi DV: ví, jaký význam má Slunce pro život na Zemi DV: pozoruje a zaznamenává délku a intenzitu světla v ročních obdobích, zaznamenává teplotu a vysvětlí některou pranostiku DV: na základě vlastního pozorování ví, v jaké podobě se v přírodě nachází voda a jak mění svoji podobu DV: popíše a jednoduše zakreslí běh vody v přírodě DV: ví, při jaké teplotě voda mění své skupenství	Podmínky života na Zemi Slunce – Země Světlo, teplo Teplota Voda	ENV 2: Základní podmínky života: voda, ovzduší ENV 3: Lidské aktivity a problémy životního prostředí: vliv průmyslu na životní prostředí, ochrana životního prostředí OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – nápady, originalita, tvořivost

	<i>DV: uvědomuje si důležitost vzduchu pro život a co je zdrojem kyslíku</i> <i>DV: uvědomuje si vztah lidí k životnímu prostředí: čistota vody, vzduchu</i> <i>DV: navrhuje opatření ke zvýšení čistoty ovzduší a vody</i> <i>DV: rozlišuje správné a špatné v chování lidí k přírodě</i> <i>DV: uvede příklad ekologické katastrofy</i>	Vzduch Čistota životního prostředí Ochrana životního prostředí	
OVO 10: roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě OVO 10p: pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat; pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	<i>DV: jednoduchým způsobem vysvětlí rozdíl mezi přírodninou a surovinou</i> <i>DV: ví, z jakých přírodnin se získávají suroviny: dřevo vlna, mléko, kůže...</i> <i>DV: pozoruje a popisuje, jakým způsobem probíhá výživa rostlin</i> <i>DV: vyjmenuje základní potřeby rostlin</i> <i>DV: uvádí příklady a porovnává kvetoucí a nekvetoucí rostliny</i> <i>DV: jednoduchým způsobem popíše rozdíl mezi rostlinami dřevnatými a dužnatými</i> <i>DV: vyvozuje a popisuje odlišnosti hub od rostlin</i> <i>DV: zná v okolí obce chráněné přírodní druhy a uvědomuje si správné chování</i> <i>DV: roztrídí známé obratlovce do skupin (ptáci, obojživelníci, plazi, ryby), zařadí živočichy mezi bezobratlé</i> <i>DV: roztrídí známé živočichy podle způsobu přijímání potravy</i> <i>DV: sestaví jednoduchý potravní řetězec daného společenstva</i>	Podmínky lidského života na Zemi Potřeby rostlin Kvetoucí a nekvetoucí rostliny Dřeviny – stromy a keře Bylina Houby Chráněné rostliny a živočichové Třídění živočichů podle stavby těla Živočichové podle potravy Společenstva Potravní řetězec	
OVO 11: provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek,	<i>DV: pozoruje, kdy se mění skupenství vody, měření zapisuje</i> <i>DV: pozoruje a zapisuje běh vody</i>	Počasí, voda a vzduch kolem nás	OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání

určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů OVO 11p: provede jednoduchý pokus podle návodu	v přírodě DV: voda, důležitá součást života – provádí jednoduchá pozorování a pokusy DV: provádí dlouhodobá měření teploty vzduchu, zapisuje charakter počasí DV: uvede příklad mimořádné události způsobené přírodními vlivy DV: provádí jednoduchá měření: délka, hmotnost, objem, teplota DV: k měření používá správné nástroje, provádí zápisy z pozorování a měření	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Pracovní nástroje a jejich užívání Veličiny: délka, hmotnost, objem, teplota	učebních problémů vázaných na látku předmětů
Člověk a jeho zdraví			
OVO 12: uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví OVO 12p: uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění; pojmenuje hlavní části lidského těla	DV: vysvětlí rozdílnosti člověka od ostatních savců DV: vnímá rozdíly mezi pohlavím DV: učí se respektovat odlišné pohlaví DV: uvědomuje si, co je důležité pro zdravý způsob života a co našemu tělu škodí DV: vyjmenuje zásady zdravého způsobu života a snaží se je dodržovat DV: ví, jaké složky by měla obsahovat správná výživa DV: vyjmenuje možné návykové látky (alkohol, tabák, léky) DV: rozlišuje smyslová ústrojí a některé důležité vnitřní orgány: plíce, srdce, cévy, ledviny, žaludek a střeva DV: vysvětlí, jak se člověk pohybuje, popíše základní části kostry – lebka, hrudník, páteř, pánev, kostra končetin	Lidské tělo Stavba těla rostlin, savců, ptáků a člověka Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou Zdravý životní styl Vhodná skladba stravy, pitný režim Návykové látky	OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samé/mu, moje vztahy k druhým lidem

<i>OVO 13: rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i> OVO 13p: rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných; uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu	<i>DV: zná rozdíl mezi nemocí a úrazem</i> <i>DV: uvědomuje si souvislosti mezi výživou a zdravím</i> <i>DV: respektuje pravidla kolektivních her</i> <i>DV: uplatňuje zásady ochrany zdraví při pobytu v přírodě</i> <i>DV: respektuje pravidla bezpečného chování ve škole a při mimoškolních akcích</i> <i>DV: pravidelným pohybem pomáhá ke zdravému životnímu stylu</i> <i>DV: respektuje pravidla sil. provozu</i> <i>DV: umí používat hromadné dopravní prostředky (vlak, autobus) a ví, jak se v nich správně chovat</i> <i>DV: ví, jak se správně chovat v silničním provozu jako chodec</i> <i>DV: připravuje se na roli cyklisty</i> <i>DV: ví, že jako cyklista se pohybuje v doprovodu</i> <i>DV: jako cyklista používá správné ochranné prostředky</i>	Nemoc a úraz Zdravá výživa Pravidla jako záruka bezpečnosti První pomoc Pravidelný pohyb jako součást zdravého životního stylu Pravidla silničního provozu Hromadné dopravní prostředky Jsem chodec Budu cyklista	<i>VDO 2: Občan, občanská společnost a stát: přijímání odpovědnosti za své činy a chování</i>
<i>OVO 14: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne nepříjemnou komunikaci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> OVO 14p: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	<i>DV: upozorní na podezřelé chování neznámého jedince</i> <i>DV: umí odmítnout nepříjemnou komunikaci</i> <i>DV: ví, kam se obrátí o pomoc či radu</i> <i>DV: zná čísla tísňového volání</i> <i>DV: na modelové situaci předvede volání na tísňovou linku</i>	Osobní bezpečí: rizikové prostředí Komunikace s neznámým jedincem Tísňové volání Instituce a organizace poskytující pomoc	<i>OSV 8: Komunikace: komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci</i> <i>VDO 2: Občan, občanská společnost a stát: přijímání odpovědnosti za své činy a chování</i>

<i>OVO 15: reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> <i>OVO 15p: reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	<i>DV: respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> <i>DV: zachovává chladnou hlavu při cvičeních (vyhlášení cvičného poplachu)</i> <i>DV: na modelových situacích nebo exkurzích se prakticky seznámí s fungováním složek IZS</i>	Mimořádné události - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru - cvičný poplach) Integrovaný záchranný systém	<i>OSV 7: Mezilidské vztahy: naslouchání, respektování</i>
--	---	--	---

5.5 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obory: Hudební výchova
Výtvarná výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební výchova je charakterizována jako činnostní, tvořivý proces. Základem je hra, která poskytuje prostor pro uplatnění dětské aktivity, spontánnosti i vlastního experimentování.

Ve vzdělávacím předmětu hudební výchova směřujeme výuku specificky s ohledem na vrozené hudební vlohy každého žáka k:

- rozvoji hudebního sluchu
- rozvoji hudebního a emocionálního cítění
- objevování souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením (pohyb je prostředkem pro rozvíjení všech hudebních činností)
- postupnému vytváření a upevňování základních pěveckých návyků

Výtvarná výchova je v etapě základního vzdělávání postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Na rozdíl od činností pracovních je však důraz kladen především na žákovu tvořivost a fantazii, hodiny výtvarné výchovy mají být časem společného prožívání a objevování světa i sebe sama prostřednictvím umělecké tvorby. Předměty výtvarná výchova a pracovní činnosti v prvním období základního vzdělávání spolu úzce souvisejí a často přirozeně splývají – úkoly pracovní mívají téměř vždy alespoň částečně kreativní charakter, mnohé činnosti výtvarné vyžadují zvládnutí techniky práce s materiály a náčiním.

Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.5.1 Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Hudební výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák poznává smysl a cíl učení, vytváří si pozitivní vztah k učení tím, že učitel žáka seznamuje se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností (hlasové, rytmické, instrumentální, poslechové, pohybové) a vše podpoří osobním příkladem. Hudební činnosti představuje jako prostředek k vytváření radostné a uvolněné atmosféry.

Kompetence k řešení problémů

Žák se nenechá odradit počátečním nezdarem tím, že se učitel snaží najít příčiny neúspěchu a citlivým přístupem za pomoci dětského kolektivu je pomáhá odstraňovat a následně rozvíjet kvalitu hlasových, pohybových dovedností jedince. Přistupuje k žákovi s důvěrou v jeho tvůrčí schopnosti, poukazuje na zlepšení a pomáhá žákovi nacházet vlastní cestu k hudbě způsobem jemu blízkým.

Kompetence komunikativní

Žák se učí dialogu se spolužáky, s učitelem, učí se rozumět a používat komunikační prostředky hudby tím, že učitel učí žáka porozumět a pracovat s notovým záznamem, vysvětlí a na konkrétních příkladech ukáže, že skladba nebo píseň může být i osobním sdělením, poselstvím pro druhé, poskytuje žákům prostor pro vlastní interpretaci hudebních sdělení různými způsoby.

Kompetence sociální a personální

Žák si začíná uvědomovat osobní zodpovědnost v rámci kolektivu, aktivně se zapojuje do kolektivních činností tím, že učitel vybírá vhodné hudebně pohybové hry s rytmicko-melodickým doprovodem, připravuje různé hry a úkoly, které vyžadují práci ve skupině, pomáhá žákovi získat pocit potřeby, důležitosti, sebedůvěry, společně s žáky připravuje hudební vystoupení k různým příležitostem a ukazuje jim tak, že hudba může být také nehmotným dárkem, při akcích se zapojením rodičů nebo přátel poskytuje příležitost nalézat skrze hudbu společnou řeč a zážitky.

Kompetence občanské

Žák si začíná uvědomovat své povinnosti i svá práva, začíná si vytvářet svůj osobní vztah k instituci, kterou je škola, obec tím, že učitel navštěvuje se žáky např. hudební besedy, divadelní představení, koncerty. Připravuje se žáky veřejná vystoupení pro rodiče i širší veřejnost, pro děti z mateřské školky apod.

Kompetence pracovní

Žák si osvojuje základní hygienické, pracovní návyky, tím, že ho učitel seznamuje se základy hlasové hygieny, učí správnému držení těla při zpěvu, demonstruje mu možnosti práce s lidským hlasem, ukazuje prospěšnost dechových cvičení při zpěvu nebo např. při hře na dechové nástroje.

Kompetence digitální

Žák využívá digitální aplikace a programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny. Digitální technologie jsou prostorem k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů i uměleckých děl.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

HUDEBNÍ VÝCHOVA			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
OSV-1	<i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</i>		
OSV-2	<i>moje tělo, moje psychika</i>		
OSV-4	<i>dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění - relaxace</i>		
OSV-5	<i>cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</i>		
OSV-6	<i>vzájemné poznávání se ve skupině/třídě</i>		
OSV-8	<i>řeč těla, řeč zvuků a slov</i>		

3. Učební plán předmětu Hudební výchova v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	celkem
Hudební výchova	1	1	1	3

Vyučovací předmět: **Hudební výchova**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák 3. ročníku:

1. zpívá v jednohlase
2. rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty
3. využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
4. reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
5. rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
6. rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Vzdělávání předmětu Hudební výchova v 1. ročníku

- žák se učí hravou formou pracovat s dechem, hlasem, učí se tvořit hlavový tón
- žák je veden ke zpěvu jednoduchých písní
- žák se učí sluchem postihnout správné znění svého hlasu i svých spolužáků
- rytmizace a melodizace textu vede k pochopení, že se dá lidská řeč zapsat i v jiné podobě než slovní
- žák se učí poznávat rytmicko-melodické nástroje u Orffova instrumentáře a seznámí se s nejjednoduššími technikami doprovodu, učí se jednoduchými pohybovými prvky vyjádřit průběh melodie, zaznamenat rytmické a tempové změny

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vokální činnosti			
OVO 1: zpívá v jednohlase OVO 1p: zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty OVO 5: rozlišuje jednotlivé kvality tónů	- podle pokynů učitele provádí motivovaná cvičení pro správné držení těla, hlasová, dechová a artikulační cvičení - zpívá jednoduché písně s kytarou, klavírem, a capella, sborově i v menších skupinkách -intonuje v rozsahu dvou tónů (říkadla, pomocné slabiky) -zpívá potichu/nahlas, při zpěvu rozlišuje krátké a dlouhé tóny, všímá si výšky tónu v melodii písně	• Zásady hlasové hygieny. • Hlasová, dechová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu) • Zpěv intonačně jednoduchých písní v rozsahu jednočárkované oktávy. • Intonace: g-a-g • Melodizace říkadel a pranostik	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 6: Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/třídě OSV 8: Komunikace: řeč zvuků a slov
Rytmické činnosti			
OVO 2: rytmitizuje jednoduché texty OVO 2p: zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu OVO 3: využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- rytmitizuje texty s využitím nástrojů z Orffova instrumentáře, hry na tělo, s pohybem - rytmicky doprovodí píseň - vyřeší nebo sám předvede rytmickou hádanku - zopakuje krátkou rytmickou sekvenci (hra na ozvěnu)	• Rytmus, metrum, pulsace písně • Rytmizace slov, slovních spojení, říkadel • Jednoduchý rytmický doprovod • Orffovy hudební nástroje	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 8: Komunikace: řeč zvuků a slov
Poslechové činnosti			
OVO 5: rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby OVO 5p: rozliší sílu zvuku; pozorně vnímá jednoduché skladby	- rozliší tón a zvuk - rozpozná změnu výšky tónu, v melodii ji vyjádří pohybem (hra s prádlovou gumou) -všímá si barvy tónů hraných na různé hudební nástroje	• Tón – zvuk • Rozlišení změny výšky tónu • Analýza průběhu melodie (stoupá, klesá, opakované tóny) • Pojmy: smutně - vesele, rychle - pomalu, krátce - dlouze • vzorový přednes písně	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý

	- <i>tempové a dynamické změny vyjádří pohybem, kresbou či malbou</i> - <i>poslechne si vzorový přednes písně učitelem, hudebními skupinami nebo sbory</i>	• Hudební pohádky	<i>vztah k sobě samému; uvolnění - relaxace</i>
Hudebně teoretické znalosti			
OVO 5: rozlišuje jednotlivé kvality tónů OVO 5p: rozliší sílu zvuku;	- <i>rozumí pojmům notová osnova, houslový klíč, noty</i> - <i>rozezná čtvrtové a osminové noty „krátká/dlouhá“, reaguje pohybem na měnící se výšku tónu, hraje a zpívá silně a slabě, ví, že tóny mají různou barvu</i> - <i>v grafickém zápisu rozpozná melodii stoupavou/klesavou, ukáže na jednotlivé noty při současném zpěvu jednoduchých písní nebo říkadel</i>	• Pojmy: notová osnova, houslový klíč. • Vlastnosti tónu (délka, výška, síla, barva). • Grafický zápis melodie.	OSV 1: <i>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</i>
Hudebně pohybové činnosti			
OVO 4: reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo OVO 4p: reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	- <i>při činnostech dbá na správné držení těla</i> - <i>podle svých dispozic se zapojuje do hudebně pohybových her a jednoduchých tanců,</i> - <i>pohybem reaguje na změny různých kvalit poslouchané hudební skladeb</i>	• Správné držení těla. • Rytmická chůze, běh. • Přísunný krok. • Dětské lidové hry. • Lidový tanec (mazurka)	OSV 2: <i>Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika</i> OSV 8: <i>Komunikace: řeč těla, zvuků a slov</i>
Instrumentální činnosti			
OVO 2: melodizuje jednoduché texty OVO 3: využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- <i>doprovází píseň hrou na Orffovy nástroje podle pokynů učitele, jednoduchého nákresu nebo notového zápisu</i> - <i>samostatně navrhuje způsob doprovodu písničky</i>	• Hra na dětské zvonkohry. • Jednoduché ostinátní doprovody na Orffovy hudební nástroje	OSV 5: <i>Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</i>

Vzdělávání předmětu Hudební výchova ve 2. ročníku

- získávání správných dechových, pěveckých a intonačních návyků, dovedností
- ke zpěvu písně
- schopnosti převádět lidskou řeč do rytmu a melodie, graficky ji zapsat (rytmizace a melodizace říkadel)
- rozvíjení tvořivosti, rytmického a harmonického cítění pomocí hry na dětské rytmicko-melodické nástroje z Orffova instrumentáře
- schopnosti pohybem reagovat na hudbu, osvojování základních pohybových dovedností
- seznámení s výrazovými prostředky hudby pomocí hudebních pohádek

Vzdělávací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vokální činnosti			
OVO 1: zpívá v jednohlase OVO 1p: zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty OVO 5: rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové dynamické změny v proudu znějící hudby	- podle pokynů učitele provádí motivovaná cvičení pro správné držení těla, hlasová, dechová a artikulační cvičení - zpívá lidové a umělé písně s kytarou, klavírem, a capella, sborově i v menších skupinkách -intonuje jednoduché modely ze dvou až tří tónů (říkadla, pomocné slabiky) -zpívá potichu /nahlas, při zpěvu rozlišuje krátké a dlouhé tóny, všímá si výšky tónu v melodii	• Zásady hlasové hygieny • Dechová, hlasová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu) • Lidová píseň • Umělá píseň • Melodizace říkadel • Intonace: durový trojzvuk • Zlepšování pěveckých dovedností	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 6: Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/třídě OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov
Rytmické činnosti			

OVO 2: <i>rytmizuje jednoduché texty</i> OVO 2p: zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu OVO 3: <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	- rytmizuje texty s využitím nástrojů z Orffova instrumentáře, hry na tělo, s pohybem - rytmicky doprovodí píseň - vyřeší nebo sám předvede rytmickou hádanku - zopakuje krátkou rytmickou sekvenci (hra na ozvěnu) - taktuje ve dvoudobém a třídobém metru	• Rytmus, metrum, pulsace • Rytmizace slov, slovních spojení, říkadel • Jednoduché ostinátní doprovody • Orffovy hudební nástroje	OSV 1: <i>Rozvoj schopností poznávání:</i> <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</i> OSV 5: <i>Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</i> OSV 8: <i>Komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov</i>
Poslechové činnosti			
OVO 5: <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i> OVO 5p: rozliší sílu zvuku; pozorně vnímá jednoduché skladby OVO 6: <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje</i>	- rozpozná změnu výšky tónu, v melodii ji vyjádří pohybem (hra s prádlovou gumou) - všímá si barvy tónů hraných na různé hudební nástroje - tempové a dynamické změny vyjádří pohybem, kresbou či malbou - u lidových písní rozpozná dvoudobé a třídobé metrum - popíše náladu písně či skladby, - při poslechu skladeb rozpozná některé nejznámější hudební nástroje	• Sluchová analýza průběhu melodie • Rozlišení vzdáleností mezi tóny • Výrazové prostředky hudby • Krátké poslechové skladby • Pojmy: smutně - vesele, rychle - pomalu, krátce – dlouze • Poznávání nejběžnějších hudebních nástrojů	OSV 1: <i>Rozvoj schopností poznávání:</i> <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</i> OSV 4: <i>Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění - relaxace</i>
Hudebně teoretické znalosti			
OVO 5: <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i> OVO 5p: rozliší sílu zvuku	- v grafickém zápisu písně spočítá takty - ukáže předznamenání a ví, jak bude taktovat - taktuje ve dvoudobém a třídobém taktu - reaguje správně na znaménka p – f - poskládá z not jednoduchý rytmický model (čtvrtě, osminové)	• Takt, taktová čára, předznamenání • 2/4, 3/4 • Taktování 2/4 a 3/4 taktu • Dynamická znaménka p – f	OSV 1: <i>Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</i>

	- poskládá z not jednoduchý melodický model v rozsahu c- g hraný na zvonkohru	- Nota čtvrtě a osminová (intuitivně – krátká/dlouhá, na slabiky), pomlka • Grafický zápis melodie	
Hudebně pohybové činnosti			
OVO 4: reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku OVO 4p: reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	- při hudebně pohybových činnostech dbá na správné držení těla - podle svých dispozic se zapojuje do hudebně pohybových her a jednoduchých tanců, - pohybem reaguje na změny různých kvalit poslouchané hudební skladby	• Správné držení těla • Hudebně pohybové a taneční hry • Poskok, cval	OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění - relaxace OSV 8: Komunikace – řeč těla, řeč zvuků
Instrumentální činnosti			
OVO 2: melodizuje jednoduché texty OVO 3: využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- doprovází píseň hrou na Orffovy nástroje podle pokynů učitele, jednoduchého náčrtu nebo notového zápisu - samostatně navrhuje způsob doprovodu písničky	• Jednoduché doprovody na dětské nástroje z Orffova instrumentáře, hudební improvizace	OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Vzdělávání předmětu Hudební výchova ve 3. ročníku

- získávání správných dechových, pěveckých a intonačních návyků, dovedností
- dovednosti intonovat píseň s melodickou oporou hudebního nástroje
- získání zkušeností se čtením notového zápisu, učí se základním prvkům notopisu
- poznávání výrazových prostředků hudby (tempové, dynamické změny)
- nácvičení jednoduché, nenáročné techniky hry na dětské nástroje z Orffova instrumentáře
- seznámení s jednoduchými kroky a prvky lidového tance

Vzdělávací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
Vokální činnosti			
OVO 1: zpívá v jednohlase OVO 1p: zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty OVO 5: rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- podle pokynů učitele provádí motivovaná cvičení pro správné držení těla, hlasová, dechová a artikulační cvičení - zpívá lidové, umělé a populární písně v doprovodu i bez něj, sborově, v menších skupinkách, podle individuálních dispozic i sólově - melodizuje říkadla pomocí intonačních modelů ze 2-5 tónů - intonuje jednoduché modely v rozsahu pětitónové durové řady	• Zásady hlasové hygieny • Dechová, hlasová, artikulační cvičení (upevňování hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu, vázání tónů, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov) • Lidová píseň • Umělá píseň • Populární píseň pro děti • Melodizace říkadel pomocí intonačních modelů • Intonace: pětitónová stupnicová durová řada, opakované tóny	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 6: Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/třídě OSV 8: Komunikace: řeč zvuků a slov
Rytmické činnosti			
OVO 2: rytmitizuje jednoduché texty OVO 2p: zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu OVO 3: využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- rytmitizuje texty s využitím nástrojů z Orffova instrumentáře, hry na tělo, s pohybem - rytmicky doprovodí píseň - vyřeší nebo sám předvede rytmicou hádanku - zopakuje krátkou rytmicou sekvenci (hra na ozvěnu) - taktuje ve dvoudobém a třídobém metru	• Rytmus, metrum, doprovod písně • Hra otázka – odpověď (příprava pro pochopení písňové hudební formy) • Rytmizace říkadel • Ostinátní rytmické doprovody • Orffovy hudební nástroje	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity OSV 8: Komunikace - řeč zvuků a slov

Poslechové činnosti			
OVO 5: rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby OVO 5p: rozliší sílu zvuku; pozorně vnímá jednoduché skladby OVO 6: rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- rozpozná změnu výšky tónu, v melodii ji vyjádří pohybem (hra s prádlovou gumou) - tempové a dynamické změny vyjádří slovem, pohybem, kresbou či malbou, u lidových písní rozpozná dvoudobé a třídobé metrum - popíše náladu písně či skladby v dur a moll tónině - při poslechu skladeb rozpozná některé nejznámější hudební nástroje, pozoruje barvu jejich tónu, rozliší skladbu interpretovanou zpěváky, hudebníky (sbor, hudební skupina, kapela, orchestr)	• Sluchová analýza průběhu melodie písně, skladby • Rozlišení tempových, dynamických změn, barvy hudebního nástroje • Sluchové rozlišení dur – moll tóniny • Skladba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění-relaxace
Hudebně teoretické znalosti			
OVO 5: rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby OVO 5p: rozliší sílu zvuku	- pozná předznamenání celého taktu - taktuje v $\frac{3}{4}$ taktu - rozliší hodnoty not - poskládá a zapíše jednoduchý rytmický nebo melodický model v pětitónovém rozsahu durové řady - opíše notový zápis jednoduché lidové písně - rozumí některým pojmům v zápisu písně jako např. repetice, s nimiž se běžně setkává	• Takt $\frac{4}{4}$ = C • Taktování $\frac{3}{4}$ taktu • Hodnoty not a pomlky (čtvrtě, půlová, celá, osminová) • Psaní not na linky, do mezer • Pojmy: repetice, legato, zesilovat, zeslabovat	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování
Hudebně pohybové činnosti			
OVO 4: reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku OVO 4p: reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	- dbá na správné držení těla - podle svých dispozic se zapojuje do hudebně pohybových her a jednoduchých tanců,	• Hudebně pohybové a taneční hry • Orientace v prostoru, pohyb ve dvojicích • Krokové, běhové etudy	OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý

	- pohybem reaguje na změny různých kvalit poslouchané skladby		vztah k sobě samému; uvolnění - relaxace OSV 8: Komunikace – řeč těla, řeč zvuků
Instrumentální činnosti			
OVO 2: melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem OVO 3: využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	-melodizuje říkadla, pranostiky, rozpočítadla - podle dispozic improvizuje - doprovází píseň hrou na Orffovy nástroje podle pokynů učitele, jednoduchého nákresu nebo notového zápisu - samostatně navrhuje způsob doprovodu písničky	• Jednoduché doprovody na dětské nástroje z Orffova instrumentáře, hudební improvizace	OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

5.5.2 Vyučovací předmět: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Výtvarné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žák se učí vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívat v procesu učení (poznávání), v tvůrčích činnostech a praktickém životě; tím, že učitel vede žáky k orientaci v oblasti vizuální kultury, která se jich bezprostředně dotýká, a to jak v rámci zprostředkování školou, tak i s přesahem do každodenního života.

Učitel vede žáky k tvořivému zpracovávání podnětů ze svého okolí, k experimentování s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření svých zážitků, k porovnávání výsledků své práce s výsledky práce ostatních a k vytváření úsudku o vlastním výtvarném vyjadřování.

Kompetence k řešení problémů

Učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problému, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat řešení. Učí se samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení tvořivé postupy. Sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, učí se obhájit vlastní řešení, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence komunikativní

Učí se formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu. Učí se naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat. Učí se rozumět obrazům a jiným vizuálním vyjádřením, gestům a jiným komunikačním prostředkům, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.

Kompetence sociální a personální

Učí se účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce. Učí se podílet na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápat potřebu efektivně spolupracovat

s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska. Učí se vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, přijmout i kritiku a nesouhlas.

Kompetence občanské

Učí se respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, respektovat jejich odlišnost a přijímat je jako další z mnoha možností, hájit právo druhých na vyjádření odlišného názoru a přijímat i dílo, jež mu není blízké. Učí se respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění.

Kompetence pracovní

Učí se používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení pro výtvarnou výchovu i další, určené k samostatné tvorbě.

Kompetence digitální

Žák vyhledává inspirační zdroje a pro vlastní tvorbu objevuje možnosti různých prostředků (kresby, malby, digitální fotografie, edukativní programy pro kreslení a animaci, apod.).

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

VÝTVARNÁ VÝCHOVA			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
OSV-1	<i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů</i>		
OSV-2	<i>poznávání osobitých rysů vlastního vnímání a vyjádření skutečnosti, porovnávání s ostatními, rozvoj sebehodnocení vytváření si vlastního světa představ, vzpomínek, obrazů</i>		
OSV-5	<i>rozvíjení tvůrčí zvědavosti při práci se základními vyjadřovacími prostředky</i>		
OSV-8	<i>poznávání komunikačních účinků vlastního vyjádření, rozvíjení dovednosti citlivě vnímat vyjádření a nálady vlastní i druhých, řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků;</i>		
OSV-9	<i>rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky</i>		
OSV-11	<i>analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí</i>		
EGS-3	<i>kořeny a zdroje evropské civilizace</i>		
MKV-1	<i>jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</i>		
MKV-2	<i>vztahy mezi kulturami</i>		
ENV-1	<i>lidské sídlo, kulturní krajina, les, vodní zdroje</i>		
ENV-4	<i>naše škola, naše obec</i>		
MDV-4	<i>výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje</i>		
MDV-6	<i>tvorba mediálního sdělení: sdělení pro školní prezentaci</i>		

3. Učební plán předmětu Výtvarná výchova v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	celkem
Výtvarná výchova	2	2	1	5

Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

1. rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
2. v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
3. vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
4. interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
5. na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávaných výstupů předmětu je dosahováno průběžně v období 1. - 3. ročníku. Žáci pracují ve věkově smíšené skupině, což učitelé umožňuje zadávat úkoly různé obtížnosti nebo charakteru podle momentální úrovně vývoje výtvarného nadání jednotlivých žáků, která nemusí být úměrná jejich věku. Pro práci ve výtvarné výchově jsou věkově smíšené skupiny velice výhodné, neboť lze účinně využívat spolupráce starších žáků s mladšími. Pro mladší nebo méně talentované může být tato spolupráce příležitostí k vytvoření díla takových kvalit, jakých by samostatně nebyli schopni dosáhnout, pro starší a nadané je pak možností komunikovat o díle, řídit tým, předkládat své návrhy k realizaci atd., tudíž používat a rozvíjet schopnosti a dovednosti nezbytné pro každého výtvarníka.

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 1: rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ OVO 1p: rozpoznává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	DV: Rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je použít ve vlastním obrazném vyjádření DV: Rozeznává barvy v základní škále, kterou má k dispozici; vnímá odlišné odstíny, pojmenuje je v přirovnání DV: Pozoruje vlastnosti linií (silná, slabá, světlá, tmavá, rovná, zakřivená) a jejich vzájemné vztahy (rytmus, opakování, směr,...) DV: Pozoruje a vnímá barvy, tvary a linie v přírodě a porovnává jejich působení s uspořádáním barev, tvarů a linií v lidském světě	Linie, plochy, tvary a barvy kolem nás - pozorování přírody a světa lidí a rozhovory o nich - pozorování a porovnávání výtvarných děl z různých oborů výtvarného umění a tradiční řemeslné tvorby a vyprávění o nich - didaktické hry s liniemi, plochami a tvary nejrůznějších druhů - hravá cvičení s barvami jejich vlastnostmi - sbírky a instalace z drobných předmětů, přírodnin a materiálů, tvůrčí zpracování a reflexe těchto předmětů, land-artové aktivity v přírodě, pozorování mikro a makrosvěta (mikroskop, dalekohled, fotografování), koláže z fotografií přírodnin - Komunikační funkce barvy, linie, tvaru (v dopravě, v přírodě, v obchodě apod.), vytváření vlastních značek a symbolů, písmo jako specifický systém dohodnutých značek a jeho výtvarné zpracování	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí; poznávání osobitých rysů vlastního vnímání a vyjádření skutečnosti, porovnávání s ostatními, rozvoj sebehodnocení OSV 8: Komunikace: poznávání komunikačních účinků vlastního vyjádření, rozvíjení dovednosti citlivě vnímat vyjádření a nálady vlastní i druhých OSV 9: Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky
OVO 2: V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objem, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	DV: Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa DV: Dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem	- námětová tvorba - s využitím všech prostředků vizuálního vyjadřování - Malba štětcem, houbou, prsty..., -kresba dřívkem, tužkou, rozličnými	OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí; vytváření si vlastního světa představ, vzpomínek, obrazů ENV 4 Vztah člověka k prostředí: naše škola, naše obec

OVO 2p: zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	<i>v různých druzích vizuálního vyjádření</i> <i>DV: Využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty</i>	materiály a nástroje zanechávajícími různou stopu - grafické techniky jako např. linoryt, suchá jehla, otisky nejrozličnějších předmětů - modelování a prostorová tvorba (hlína, plastelína, těsto, modelovací hmoty různých druhů, kaširování a sádra, instalace z rozličných materiálů v interiéru, exteriéru i v přírodě) - kombinované techniky	OSV 5: Kreativita; rozvíjení tvůrčí zvědavosti při práci se základními vyjadřovacími prostředky OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; řešení problémů
OVO 3: Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	<i>DV: Dovede prostřednictvím VOV vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový</i> <i>DV: Uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření</i> <i>DV: Uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru i exteriéru budov a krajiny.</i> <i>Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci</i> <i>DV: Vnímá a vlastním VOV vyjadřuje proměny prostředí (počasí, světlo, teplo, den, noc) a nálady (radost, smutek, přátelství, osamělost)</i>	- zážitková cvičení ve třídě a v přírodě se zapojením více smyslů - vytváření instalací a výzdoba školy, vycházky s land-artovými hrami - pozorování a rozhovory o ilustracích a uměleckých dílech, dramatické hry s tělem, s přírodninami a předměty	OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí; vytváření si vlastního světa představ, vzpomínek, obrazů OSV 5: Kreativita; rozvíjení tvůrčí zvědavosti při práci se základními vyjadřovacími prostředky ENV 1: Ekosystémy: lidské sídlo, kulturní krajina, les, vodní zdroje ENV 4: Vztah člověka k prostředí: naše škola, naše obec OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků;
OVO 4: Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	<i>DV: Rozpozná a slovně vyjádří námět a základní náladu díla; dovede odlišit výraz a náladu zobrazených postav; vnímá a pojmenuje odlišné působení barevného ladění díla. Jednoduše zdůvodní svůj názor</i>	- výtvarné umění kolem nás (návštěvy galerií, knižní ilustrace, animovaný film, architektura a design v denním životě, tradiční a lidové umění a současná výtvarná kultura, využití výtvarného umění médií – reklama, znělky...)	OSV 11: Hodnoty, postoje, praktická etika: analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí EGS 3: Jsme Evropané: kořeny a zdroje evropské civilizace

	<i>DV: Vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních vizuálních produktů určených dětem, rozpozná typický autorský rukopis</i> <i>DV: Dovede jednoduše odůvodnit a svoji oblibu konkrétních hraček, ilustrací animovaných filmů a jejich hrdinů</i>		<i>MKV 1: Kulturní difference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti;</i> <i>MKV 2: Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami</i> <i>MDV 4: Vnímání autora mediálních sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje</i>
<i>OVO 5: Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytváří, vybírá či upravuje</i> <i>OVO 5p: uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i>	<i>DV: Dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své i cizí dílo</i> <i>DV: Aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě</i> <i>DV: Dovede spolupracovat na společném díle ve dvojici i ve skupině, vnímá vlastní přínos pro společnou práci</i>	- školní výstavy dětských prací i reprodukcí výtvarných děl, didaktické a prožitkové hry s reprodukcemi uměleckých děl, výběr prací pro výzdobu k různým příležitostem zlepšování prostředí třídy a školy - skupinová práce všeho druhu	<i>MDV 6: Tvorba mediálního sdělení: pro školní prezentaci</i> <i>OSV 9: Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky</i> <i>ENV 4: Vztah člověka k prostředí: naše škola, naše obec</i>

5.6 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze

somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Úkolem pohybového vzdělávání není pouze rozpoznat a rozvíjet pohybové nadání, ale též odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.6.1 Vyučovací předmět: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Tělesné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Učitel ji podporuje zejména v oblasti motorického učení algoritmizací nácviku pohybových dovedností v rozsahu vybraného učiva. Učitel vede žáky k práci ve dvojicích dle systému „každý žák cvičencem i cvičitelem“.

Kompetence k řešení problémů

Učitel nabízí žákům rozličné metody k dosažení předpokládané úrovně pohybových dovedností a rozvoji individuálních schopností, zaznamenává výchozí a dosaženou úroveň a podporuje u žáků sebedůvěru a víru v možnost vlastního vývoje.

Kompetence komunikativní

Vytváří se zpětnovazební komunikací mezi žákem a učitelem, která pomáhá vnímat a předávat jednoznačné informace. Komunikace nutná ke splnění pohybového úkolu žáka či skupiny, vede k výběru použitelných slovních i mimoslovních signálů a sdělení.

Kompetence sociální a personální

Žák střídá různé role ve dvojici i ve skupině v rámci svých možností. Je si vědom, že vynaložené úsilí může znamenat zvýšení okamžité úrovně družstva a dlouhodobě pozitivní posun v možnostech sportovního vyžití celé skupiny.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky ke schopnosti domluvy a respektováním individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i na druhých pozitivně hodnotit. Pocit a smysl týmového ducha i vlastní sebeúcty je přenosný ze sportu do společenské a pracovní sféry.

Kompetence pracovní

Učitel pomáhá žákům k překonávání přiměřené míry psychického i fyzického diskomfortu s ohledem na individuální parametry.

Kompetence digitální

Žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích v místě bydliště a v blízkém okolí. Digitální technologie používá pro sledování základních kondičních činností i jako zdroj inspirací pro cvičení a k zaznamenávání výkonů (tabulkové procesory).

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

TĚLESNÁ VÝCHOVA			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
OSV-1	<i>cvičení pozornosti a soustředění</i>		
OSV-2	<i>moje vztahy k druhým lidem</i>		
OSV-3	<i>cvičení sebekontroly, sebeovládání a vůle</i>		
OSV-4	<i>dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládání stresových situací – uvolnění-relaxace</i>		
OSV-6	<i>vzájemné poznávání se ve skupině/třídě</i>		
OSV-7	<i>chování podporující dobré vztahy</i>		
OSV-8	<i>řeč těla, slov, komunikace v různých situacích cvičení pro aktivní naslouchání,</i>		
OSV-9	<i>rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci</i>		
OSV-10	<i>dovednosti pro řešení problémů, problémy v seberegulaci</i>		
OSV-11	<i>vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</i>		
VDO-1	<i>škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství</i>		
VDO-2	<i>přijímat odpovědnost za své postoje a činy</i>		
ENV-4	<i>prostředí a zdraví</i>		

3. Učební plán předmětu Tělesná výchova v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	celkem
Tělesná výchova	2	2	2	6

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Očekávané výstupy předmětu

Očekávané výstupy předmětu jsou dosahovány dle možností žáků v průběhu 1. - 3. ročníku a učivo se liší pouze mírou nároků a zátěže. Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

1. spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
2. zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
3. spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
4. uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
5. reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- získání dobrého pocitu na základě řízeného i spontánního pohybu jak ve skupině, tak i v samostatné činnosti
- nácviku jednodušších pohybových dovedností
- průpravě pro složitější pohybové dovednosti jednotlivce a pro řešení některých herních činností družstva
- nácviku rozvoje obratnosti a rychlosti
- poznávání souvislosti mezi zaměřením pohybového režimu a změnou pohybových schopností
- sebezáchovným dovednostem jako je zvládnutí vlastní váhy (šplh) a zvládnutí sebezáchrany plaváním

Vyučovací obsah předmětu

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
<i>OVO 1: spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i> OVO 1p: zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	- začíná chápat smysl pohybu pro zdraví a celkovou pohodu - nevyhýbá se pohybové zátěži - vyhledává pohyb jako kompenzaci činností vyžadujících delší sezení	Informace o bezpečnosti a hygieně Vedený pohybový režim ve cvičební jednotce Vhodné rozcvičení, zátěžové a kompenzační cviky	OSV 3: Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání a vůle OSV 4: Psychohygiena: dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládání stresových situací – uvolnění-relaxace
<i>OVO 2: zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</i>	- žák prochází fázemi motorického učení jednodušších sportovních a pohybových dovedností dle vlastních dispozic - rozvíjí své schopnosti na základě pokynů učitele, ale i připomínek a podnětů ze strany spolužáků - pozoruje a je schopen vhodným způsobem prezentovat svůj názor na výkony spolužáků - adaptuje se na vodní prostředí	Hod, běh, skok – atletická průprava Cvičení s náčiním, průpravná cvičení pro míčové hry Cvičení na přizpůsobeném nářadí (překážky) Akrobatická průprava Závody a soutěže družstev (jako motivace) Plavání – základní plavecká výuka (hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, prvky bezpečnosti) Pohybové činnosti v přírodě	OSV 1: Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení pozornosti a soustředění OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/třídě OSV 7 Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy OSV 8 Komunikace: řeč těla, slov, komunikace v různých situacích ENV 4 Vztah člověka k prostředí: prostředí a zdraví
<i>OVO 3: spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i>	- žáci se podle možností podílejí na činnosti skupin a nacházejí svou roli v týmu - má představu o tom, co znamená hrát fair-play, snaží se tento princip realizovat a oceňovat u ostatních	Drobné hry, úpoly, závody družstev Průpravné hry pro košíkovou a házenou, upravená vybíjená	VDO 1: Občanská společnost a škola: škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství OSV 6 Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině/třídě

	- během skupinových činností se chová ohleduplně, umí se omluvit v případě nedopatření	Pohybové činnosti v přírodě	OSV 7 Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy OSV 8 Komunikace: řeč těla, slov, komunikace v různých situacích OSV 9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci OSV 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů, problémy v seberegulaci OSV 11 Hodnoty, postoje, praktická etika: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování
OVO 4: uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy OVO 4p: dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách; projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám; zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	- nosí cvičební úbor a obuv - domluví si a pak dodržuje pravidla hry - seznámí se s pravidly bezpečnosti a dodržuje je - v případě úrazu neprodleně informuje učitele - učí se rozcvičit a používat kompenzační cviky.	Informace o možném ohrožení při porušení pravidel chování během cvičení i v průběhu souvisejících činností Průpravné a přímivé cviky.	OSV 2: Sebepoznání a sebepojetí: moje vztahy k druhým lidem VDO 2 Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy
OVO 5: reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci OVO 5p: reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	- učí se vnímat pokyny různých forem, orientuje se dle signálů při různých činnostech	Smluvené signály, povely, názvosloví jednoduchých cviků. Organizace průpravy a profilových činností.	OSV 8: Komunikace: cvičení pro aktivní naslouchání, řeč těla, řeč zvuků a slov

5.7 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Seznamují se s rozličnými materiály a způsoby jejich zpracování, přičemž se jim otvírá prostor k rozvíjení jejich dovedností a k sebeuplatnění. Hotový výrobek je pak více než v jiných obdobích pro žáky důležitou zpětnou vazbou a potvrzením smysluplnosti vynaložené energie.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je v RVP ZV rozdělen na 1. stupni na čtyři povinné tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstíelské práce

Příprava pokrmů

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.7.1 Vyučovací předmět: **PRACOVNÍ ČINNOSTI**

1. Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Pracovních činností přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Žáci plánují, organizují a řídí vlastní práci, chápou důležitost dalšího studia a celoživotního učení, efektivně využívají získané informace v praktickém životě, vytvářejí si pozitivní vztah k práci.

Kompetence k řešení problémů

Žáci činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých rozhodnutí zhodnotí. Učitel poskytuje potřebné informace, vede diskusi žáků při řešení problémů, dává žákům dostatečný prostor pro samostatnou tvořivou práci.

Kompetence komunikativní

Žáci rozumí různým typům textů a záznamů, hlavně schematickým nákresem a návodom, využívají je pro samostatnou práci i pro aktivní zapojení do práce ve skupině.

Kompetence sociální a personální

Žáci účinně spolupracují ve skupině, pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce přijetím role ve skupině, v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají, chápou potřebu efektivně spolupracovat při plnění daného úkolu, oceňují zkušenosti druhých, respektují různé postupy a hlediska a dokáží si z nich vzít poučení, vytvářejí si pozitivní představu o sobě samých.

Kompetence občanské

Žáci chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví a přírodních zdrojů. Učitel při vhodných příležitostech seznamuje žáky s problémy životního prostředí, vštěpuje žákům principy chování vedoucí k šetrnému zacházení s materiály a energiemi. Učitel vede žáky k péči o prostředí školy jako místa, za které jsou společně zodpovědní (zlepšování estetických kvalit, čistota, pořádek).

Kompetence pracovní

Žáci používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla, při pracovní činnosti chrání své zdraví a zdraví druhých, využívají získané znalosti a zkušenosti k vlastnímu rozvoji i k vytváření společných hodnot (výzdoba školy, příprava pokrmů pro všechny...).

Kompetence digitální

Digitální technologie žákům umožňují rozšíření současného vzdělávacího obsahu a jeho propojení s reálným světem. Žák pracuje podle slovního návodu, předlohy i videonávodu. Při pracovních činnostech využívá nové technologie: 3D pero, programovatelné pomůcky nebo pracovní postupy a návody vyhledá v doporučených online zdrojích: příprava pokrmů, péče o rostliny, konstrukční činnosti, apod.

2. Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu

PRACOVNÍ ČINNOSTI			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
OSV-1	<i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium, cvičení dovednosti zapamatování</i>		
OSV-4	<i>dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; hledání pomoci při potížích, dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.)</i>		
OSV-5	<i>pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost, tvořivost, schopnost dotahovat nápady do reality</i>		
OSV-7	<i>vztahy a naše skupina/třída chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc</i>		

OSV-9	<i>rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace)</i>
VDO-2	<i>přijímat odpovědnost za své postoje a činy</i>
ENV-2	<i>půda, přírodní zdroje, voda, energie</i>
ENV-3	<i>aktivita vedoucí ke změnám v přístupu společnosti zemědělství</i>
ENV-4	<i>naš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady) naše obec</i>

3. Učební plán předmětu v souladu s učebním plánem školy

ročník	1.	2.	3.	celkem
Pracovní činnosti	1	1	1	3

Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**

Očekávané výstupy předmětu

Očekávané výstupy předmětu jsou dosahovány dle možností žáků v průběhu 1. - 3. ročníku a učivo se liší pouze mírou nároků a zátěže.

Na konci 1. období základního vzdělávání žák:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

1. vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
2. pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

3. zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

4. provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
5. pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

6. připraví tabuli pro jednoduché stolování
7. chová se vhodně při stolování

HYGIENA A BEZPEČNOST PRÁCE

8. zachová zásady hygieny a bezpečnosti práce

Práce s drobným materiálem			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 1: vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů OVO 1p: zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- stáčí, překládá, vytrhává, vystřihuje, propichuje papír - provádí jednoduchou frotáž - slepuje papír různým způsobem - vyrábí papír z papírové kaše nebo kašíruje předměty na různých formách - seznamuje se s vlastnostmi různých druhů papíru, kartonu a lepenky - navléká nit do jehly - váže uzel a kličku na různých druzích příze a provázků, provléká provázek otvory v jiných materiálech – karton, dřevo, keramika - vyzkouší si háčkování řetízku, pletení copánku - vyzkouší si vytváření střípce nebo bambulky - trhá a stříhá textilií - sešívá a zdobí papír a textil pomocí jednoduchých stehů - vytváří tkaninu na kartonu nebo jednoduchém stavu - provádí jednoduché činnosti s dřevěnými součástkami, korkem nebo kůrou (např. slepování, zabrušování, barvení atd.) - sbírá a suší přírodniny a využívá je k výrobě rozličných předmětů podle návrhu nebo vlastní fantazie - za pomoci dospělého splétá pomlázky a jiné jednoduché výrobky z proutí (pedigu) - vytváří svíčky z včelího vosku odléváním nebo stáčením plátu - pozoruje činnosti živočichů v přírodě a zkouší je napodobit (mraveniště, ptáčí hnízda, nory zvířat..)	Práce s papírem	OSV-1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení
		Práce s textilem	ENV-4 Vztah člověka k prostředí: náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)
		Práce se dřevem	ENV-3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: aktivity vedoucí ke změnám v přístupu společnosti
		Práce s přírodninami	
		Modelování hmoty	OSV- 5 Kreativita: pružnost nápadů, originalita, schopnost

	- vytváří z volné ruky kuličku, válec, placku - slepuje pomocí šlikru - zdobí hmotu otisky, vyryváním, vtlačováním a nalepováním válečku - odlévá jednoduché tvary ze sádry - tvaruje a stříhá drát - tvaruje a stříhá tenký plech nebo fólii, zdobí je vytlačováním - pracuje obdobným způsobem s dalšími materiály (plasty, skleněné korálky a dublety, glazury, kuchyňské suroviny....) - seznamuje se s novými materiály, přináší náměty z domácího prostředí - samostatně se rozhoduje při výběru více možností (barvy, tvary materiály, druhy výrobků...) - využívá vlastní fantazie při zdobení a dotváření výrobků - nebojí se prezentovat vlastní nápady na zlepšování pracovních postupů - samostatně navrhne pracovní postup k realizaci daného výrobku - na základě zkušeností získaných dosavadními činnostmi vytváří rozličné výrobky podle vlastní fantazie - poznává význam a historii lidových svátků, tradic a zvyklostí - vyzkouší si výrobu některých tradičních předmětů - vyrábí drobné dárky pro své blízké k různým příležitostem, vhodně je zabalí - podílí se na výzdobě školy k různým příležitostem - seznamuje se s pomůckami a náčiním, ví, že používáním nesprávných pomůcek může dojít ke škodě nebo úrazu - seznámí se s původem použitých surovin - vysvětlí pojem recyklace - při úklidu třídí odpad podle ekologických zásad	(keramická hlína, samotvrdnoucí hmoty, modurit, sádra, těsto..) Práce s kovem Práce s jinými materiály (široké spektrum činností) Vánoce, Velikonoce, rodinné oslavy a společenské akce (Svátek matek, karneval, Den dětí...) Nářadí a náčiní, materiál Zásady bezpečnosti a hygieny práce	vidět věci jinak, citlivost, tvořivost OSV-7 Mezilidské vztahy: vztahy a naše skupina/třída
--	--	---	---

OVO 2: pracuje podle slovního návodu a předlohy OVO 2p: pracuje podle slovního návodu a předlohy	- pracuje v krocích podle slovního návodu učitele - přečte si jednoduché pokyny a pracuje samostatně podle nich - pracuje samostatně podle nákresu nebo modelu - poradí spolužákovi, ukáže nebo sám popíše další postup - dokáže se srozumitelně zeptat na další postup a požádat o pomoc učitele nebo spolužáka - upozorní na chybu vhodným způsobem - používá a sám vytváří šablony k přenášení motivů při práci s různými materiály	Práce podle slovního návodu a předlohy práce se šablonou	OSV-1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium OSV-9 Kooperace a kompetice: rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace)
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 3: zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi OVO 3p: zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- pracuje se stavebnicemi různých druhů podle návodu i podle vlastní fantazie - sestaví a rozloží výrobek ze stavebnice podle návodu, součástky uloží na jejich místo - na základě zkušeností s možnostmi stavebnice vytváří stavby podle vlastního návrhu - při práci se stavebnicemi spolupracuje ve skupině - pracuje v krocích podle slovního návodu učitele - přečte si jednoduché pokyny a pracuje samostatně podle nich - pracuje samostatně podle nákresu nebo modelu - poradí spolužákovi, ukáže nebo sám popíše další postup - dokáže se srozumitelně zeptat na další postup a požádat o pomoc učitele nebo spolužáka - upozorní na chybu vhodným způsobem	Práce se stavebnicemi Montáž a demontáž Práce podle slovního návodu a předlohy Zásady bezpečnosti a hygieny práce	OSV-9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace) OSV- 5 Kreativita: originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality, tvořivost

			OSV-7 Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 4: provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování OVO 4p: provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	- provádí jednoduchá pozorování v terénu i ve třídě, pravidelně zaznamenává výsledky, hodnotí a prezentuje výsledky - seje semena a pozoruje jejich klíčení, výsledky pozorování zakreslí nebo zapíše, podle svého záznamu připraví krátkou prezentaci - porovnává rychlost klíčení různých druhů semen - pozoruje růst stejných druhů rostlin za rozdílných podmínek	Klíčení rostlin Pěstitelské činnosti a pokusy	ENV-3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: zemědělství OSV-9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
OVO 5: pečuje o nenáročné rostliny OVO 5p: pečuje o nenáročné rostliny	- na základě znalostí z prvouky o potřebách rostlin vyvozuje způsoby péče o rostliny doma a na zahrádce - ví, k čemu slouží kompost a co do něj patří - zná základní zahradnické náčiní - pěstuje rostliny ze semen nebo sazenic - pečuje o pokojové rostliny ve třídě - v encyklopedii vyhledá pokojové rostliny ze třídy a domácnosti a najde informace o jejich potřebách - ošetřuje pokojové rostliny ve třídě - pečuje o bylinkový záhonek - vypěstuje obilné nebo luštěninové klíčky k obohacení jídelníčku - rozmnožuje a přesazuje pokojové rostliny	Pěstování nenáročných rostlin ze semínka nebo sazenice Růst a vývoj rostlin Potřeby rostlin k životu Hospodářské a volně rostoucí rostliny v okolí bydliště Zahrádky a okrasné plochy v obci Pokojové rostliny Náradí a náčiní	ENV-2 Základní podmínky života: půda, přírodní zdroje ENV-4 Vztah člověka k prostředí: naše obec

	- pěstuje květiny v truhlíku nebo na záhonku ke zkrášlení budovy školy a okolí - seznamuje se pěstitelskými pomůckami a náčiním, ví, že používáním nesprávných pomůcek může dojít ke škodě nebo úrazu		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezové téma
OVO 6: připraví tabuli pro jednoduché stolování OVO 6p: upraví stůl pro jednoduché stolování	- připraví správně nádobí a příbory pro stolování, vkusně upraví stůl pro společné jídlo - vysvětlí, k čemu slouží kuchyňské nádobí a náčiní - pozná některé kuchyňské spotřebiče - připraví jednoduchý pokrm podle pokynů učitele nebo podle receptu - připravuje a odměřuje suroviny, míchá, krájí pečivo, ovoce a zeleninu nožem, jídlo vkusně upraví a podává	Kultura stolování Kuchyňské náčiní a spotřebiče Příprava pokrmu	OSV-9 Kooperace a kompetice: dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) OSV-5 Kreativita: tvořivost OSV-1 Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů ENV-2 Základní podmínky života: voda, energie
OVO 7: chová se vhodně při stolování OVO 7p: chová se vhodně při stolování	- ví, jak se chovat u stolu - podílí se na vytváření klidné a přátelské atmosféry u stolu - popřeje dobrou chuť, poděkuje za jídlo, ví, jak se zachovat, když mu jídlo nechutná, požádá o přídavek, při jídle zachovává klid - po jídle si uklidí své místo u stolu	Kultura stolování Společenské chování	OSV-9 Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci OSV-7 Mezilidské vztahy: chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc

HYGIENA A BEZPEČNOST PRÁCE			
OVO 8: zachovává zásady hygieny a bezpečnosti práce OVO 8p: zachovává zásady hygieny a bezpečnosti práce	- před započetím práce si připraví prac. místo - ví, které pomůcky si smí zapůjčit pouze se svolením učitele - udržuje pořádek na svém prac. místě, po skončení práce se podílí na společném úklidu - pracuje při správném osvětlení - dbá na správnou prac. polohu, ví, že se smí projít nebo protáhnout - dodržuje dohodnutá pravidla bezpečnosti a hygieny - v případě úrazu u sebe nebo spolužáka neprodleně informuje učitele	Zásady bezpečnosti a hygieny práce	OSV-4 Psychohygieny: dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích VDO -2 Občan, občanská společnost a stát: přijímat odpovědnost za své postoje a činy

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků.

Plní tyto funkce:

- motivační
- zpětnovazební (informuje o správnosti postupu, průběhu učení a výsledku)
- kontrolní

Hodnocení není založeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky, ale využívá tzv. individuálně vztahovou normu - soustředí se na individuální pokrok každého žáka. Žáci jsou předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu.

Škola si klade za cíl posilování vnitřní motivace (učit se proto, že to má význam, že chci) na úkor vnější motivace (učení se pro známku, učitele, rodiče).

Chápání chyby: Každý má právo dělat chyby, chyba je chápána jako příležitost ke zlepšení.

Nálepkování: Hodnocení je oproštěno od „nálepek“ – (jaký je žák), naopak dodržuje zásady: stručnost, jasnost, objektivita.

6.2 Způsoby hodnocení

Žáci jsou hodnoceni za zvládnutí výstupů školního vzdělávacího programu.

Ve škole se používají tyto způsoby:

- klasifikačním stupněm
- slovně
- kombinací obou způsobů

Hodnocení žáků je průběžné (v průběhu školního roku v každé vyučovací hodině) a závěrečné (forma vysvědčení). Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

6.3 Nástroje a formy hodnocení žáků

Nástroje a formy hodnocení žáků jsou podrobně uvedeny ve vnitřní směrnici Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která je nedílnou součástí školního řádu.

Posouzení dosažené úrovně výsledků žáků vyjadřujeme různými způsoby. Volba způsobu hodnocení souvisí s cílem našeho hodnocení, typem hodnocení, osobností žáka, jeho věkem a je těsně spjata s danou pedagogickou situací.

V počáteční etapě osvojování a průběžně při osvojování si dané kompetence upřednostňujeme tyto formy hodnocení:

- verbální formy – ústní i písemné

(zcela osvojeno, osvojeno, osvojeno téměř, osvojeno částečně, dosud neosvojeno

zvládá zcela a používá samostatně, zvládá s mírnou pomocí, zvládá téměř, zvládá částečně, ještě nezvládá

mimořádné, výborné, dobré, postačující, nepostačující)

- nonverbální formy – gesta, mimika, pohyb
- číselné formy – klasifikační stupnice, body
- grafické formy – symboly, razítka, barvy, grafy

Průběžné hodnocení respektují tyto zásady: bez ironie, respekt k osobnosti žáka, pozitivní motivace. U průběžného hodnocení používáme různé formy hodnocení a jejich kombinace. Podmínkou pro průběžné hodnocení výkonu je vždy důkladné procvičení a zvládnutí dané oblasti.

Součástí hodnocení je sebehodnocení žáka. Žáci jsou vedeni ke schopnosti posoudit, co se mu daří, co mu ještě nejde, jaké má rezervy a jak bude pokračovat dál. Je zařazováno průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků. Vyučující se může vyjádřit k pokroku, pílí a úsilí žáka vedoucích k zvládnutí očekávaných výstupů v daném období, může také ocenit plnění úkolů na realizovaném projektu apod. V rámci sebehodnocení se také využívají tzv. tripartity: konzultační schůzky za přítomnosti učitele, žáka a rodiče, kde je dán prostor k sebehodnocení žáka.